

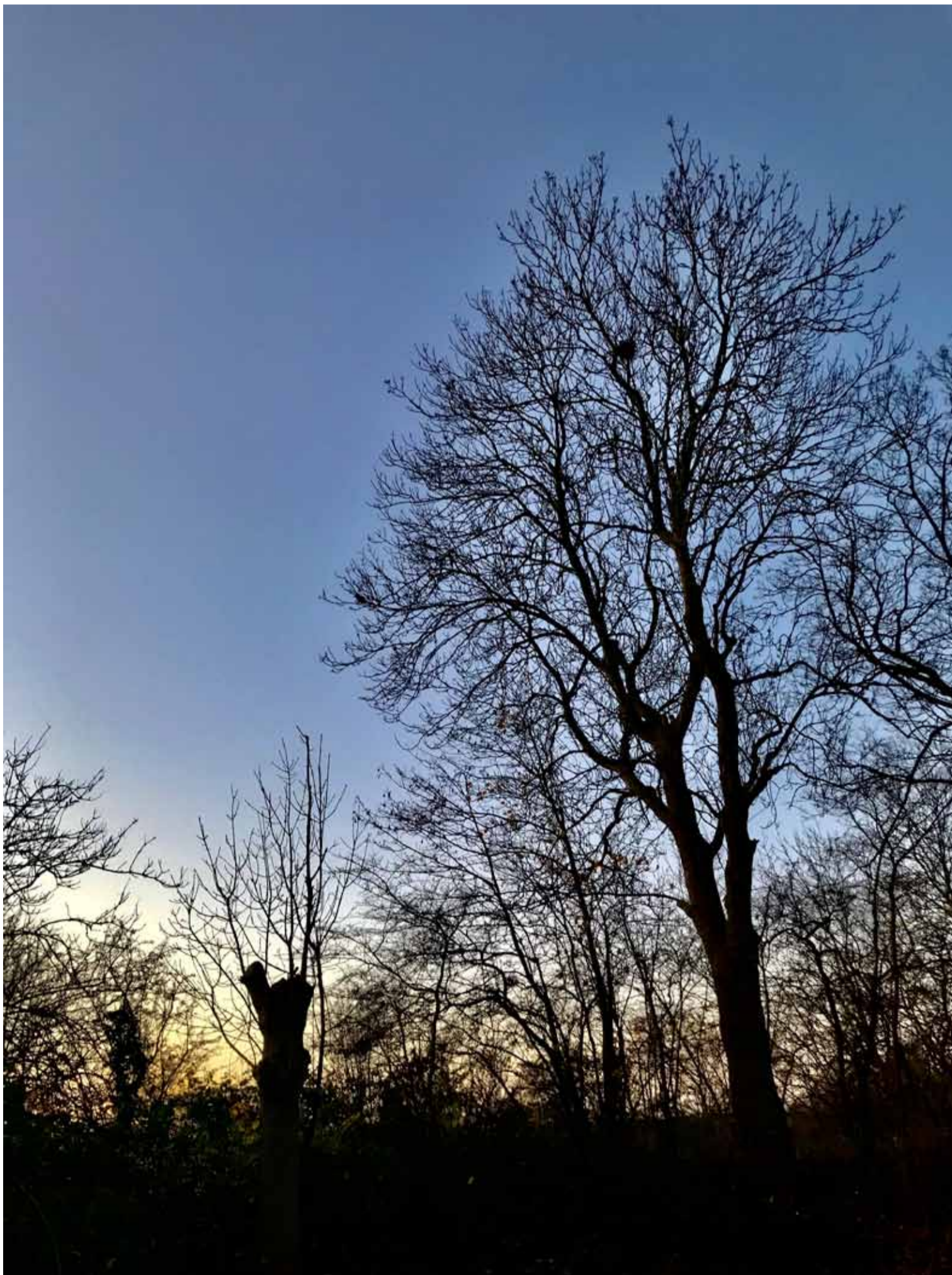

**F
R
A**

**A
L
L
E**

**O
S**

**Se
s.
10-
11**

**T
I
L**

**A
L
L
E**

**J
E
R**

**Se
s.
10-
11**

December er juletræer. Men så sandelig også nøgne træer i silhuet, mens solen ligger lavt. ebb

HUSKAT.....
Miljøbilen kommer
næste gang
21/12
kl. 19-20
på Torvet

Christianshavns
Seniorklub

aflyser alle arrangement-
er i december måned på
grund af covid 19 situ-
ationen. Det betyder at
gløgg og julefrokost i Sof-
ie Kælderen er aflyst.
Alle ønskes en god Jul og
et godt Nytår trods alt.

Pva klubbens bestyrelse

Bo

Endelig kommer der bopælspligt på alle nye helårsboliger i København

Af Astrid Aller, medlem af Københavns Borgerrepræsentation for SF

Vi bygger boliger for, der skal bo mennesker i dem. Men hvis man besøger ejendomsmæglerne i København, ser man af og til en lejlighed med en stor rød bjælke, hvor der står "uden bopælspligt". Det er lejligheder, som man kan købe uden at behøve at bo i den. Groft sagt er det en mulighed for, at rige danskere kan købe en lejlighed som feriebolig, der står tom det meste af året eller udlejes via Airbnb.

Københavns Kommune anslog i 2017 at der var omkring 2700 lejligheder uden bopælspligt. Lejligheder som de rige trækker ud af boligmarkedet, mens mennesker med almindelige indkomster må lede med lys og lygte efter et sted at bo.

Det har SF kæmpet for at få ændret i mange år, og derfor glæder det mig, at folketinget netop har førstebehandlet et forslag om at sætte en stopper for lejligheder uden bopælspligt. Nu håber jeg bare, at de kan gøre forslaget skarpere, inden det bliver endeligt vedtaget, så det ikke kun gælder for nye lokalplaner. På den måde kan vi nemlig sikre, at boliger faktisk er til for, at man skal bo i dem.

Vi har endnu et lokalhistorisk videoforedrag som kan ses og høres på nettet.

Videoforedrag om Sømandsstiftelsen Bombebøssen 1819-2019

Ved museumsinspektør Morten Tinning

Sømandsstiftelsen Bombebøssen blev stiftet d. 2. november 1819 med det formål at samle penge ind til trængte søfolk og deres familier. Gennem de 200 år der siden er gået, har stiftelsen udgjort et essentielt sikkerhedsnet for søfolk og er blevet en ikonisk institution, der stadig den dag i dag er en vigtig social instans i dansk søfart. Tag med vores museumsinspektør, Morten Tinning, gennem Bombebøssens historie og hør ham berette om arbejdet med stiftelsens jubilæumsbog i anledning af stiftelsens 200-års jubilæum.

Foredraget kan ses og høres her: [Christianshavns Kvarter klik her](#)

Dead-line
for næste avis
er
28/1 2021 kl. 16

Da Christianshavns Beboerhusforening ikke har kunnet holde den vanlige reception, overrækker formand m/k Birna (th) prisen til Karoline og Anders, værtsparret i Rabeshave og Henrik (tv) havde en smuk buket med.
 foto Marie Markus

ChristianshavnerPrisen 2020 - midt i en Coronatid

Christianshavns Beboerhus Forening uddeler jo hvert år en pris til en christianshavner som har været med til at gøre livet, sødere, sjovere, viddere for folk på Havnen.

Som regel holdes foreningens generalforsamling i april. I år var det først muligt at afholde den i september. Men så valgte generalforsamlingen også to virkelig værdige modtagere: Kirsten Virring Andersen, for et stort og energisk arbejde for miljøet. Dels i Lokaludvalget, hvor hun tovholder Miljøgruppen, for Ren Vold, den store skraldindsamling omkring Voldgraven og tovholder posten i Plastikposefri Christianshavn. Og værtsparret Karoline og Anders Harud på Rabeshave, for deres fuldkomne vidunderlige smørrebrød og altid varme modtagelse. Og for deres store mod i, deres efterhånden mange års kamp mod en ejendomsspekulant, for at bevare dette historiske værtshus.

Så plejer foreningen at holde en festlig reception i Beboerhuset, hvor pris og diplom overrækkes. Igen, Coronaen spænder ben. Vi har været i vildrede, reception kunne vi ikke afholde og tiden går. Nu har vi spurgt prisvinderne. Kirsten sagde: Vi skal da ha' den vanlige, festlige reception. Så jeg venter bare.

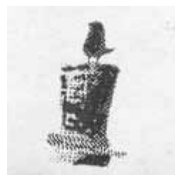
Rabeshaveparret ville gerne have prisen og diplommet nu. Så foreningens formand m/k, Birna R. Jónsdóttir vil overrække dem på Rabeshave.

Og når så Coronatågerne letter holder vi en dejlig reception, hvor I alle er inviteret. Men trods Coronatid sørger Beboerhuset personale også for at gøre tilværelsen lidt lysere. Der er massevis af arrangementer og koncerter i Huset. Nogle begynder om eftermiddagen og så er der Spisehus. Så kig på www.beboerhus.dk eller meld dig i Facebook-gruppen Christianshavns Beboerhus eller Christianshavnerens net- eller papiravis.

Marie Markus

Pva Christianshavns Beboerhus Forening som ønsker alle en rigtig dejlig jul og et godt nytår

e-mail: christianshavneren@beboerhus.dk
www.christianshavneren.dk

Christianshavneren
 bydelsavis

Avisens formål er at oplyse og skabe debat om hvad der foregår i bydelen. Udgives af avisgruppen, grundlagt i 1983. Indlæg og annoncer kan lægges i avisens postkasse i **Beboerhuset, Dronningensgade 34, 1420 Kbh. K** Eller naturligvis sendes elektronisk,

Redaktion af dette nummer består af: Poul Cohrt (ansvh.) Ole Ullby Sidsel Winthrop Ole Kjær Nisted Elsa Brix Susanne Munch Henning Nielsen

Avisen omdelles til alle brevsprækker på Christianshavn, incl. Holmen, Margretheholm, Refshaleøen og Christiania. Den kan også hentes i Beboerhuset og på Biblioteket samt hos Irma og Superbrugsen.

Tryk Provins-Trykkeriet oplag 6.500

Redaktionen består af aktivister og har ingen fast træffetid. Kontakt os og vi kommer tilbage for aftale af møde o.a.

Tlf. 3257 8890
 Konto 1199 0001393758
 CVR nr. 53 39 99 59
 email: christianshavneren@beboerhus.dk

De største forurenere i København er kåret

Carlsberg, Coca-Cola, Prince, Kings og 7-eleven står øverst på listen over forurenere i København. Sådan lyder konklusionen, efter at hundredvis af frivillige samlede og registrerede affald til Danmarks første Skralde-Blitz.

Danmarks første skralde-blitz

Lørdag den 19. september løb verdens største affaldsindsamling, World Clean-up Day, af stablen. Men i København blev der ikke bare samlet affald. Hundrevis af frivillige deltog også i Danmarks første Skralde-Blitz – eller Producent-tjek – hvor det indsamlede skrald blev talt op og registreret efter producent. Formålet var at finde ud af, hvilke virksomheder, der står bag det affald, vi finder i naturen, parker og byrum. Optællingen af skraldet foregik på henholdsvis Amager, Østerbro, Peblingesøen, Indre By og Christianshavn.

Og førstepladsen går til...

Inspirationen til Skralde-Blitzen kommer fra udlandet, hvor bevægelsen #break-freefromplastic de seneste to år har stået for flere internationale producent-tjek. Sidste år blev Coca-Cola, Nestlé og PepsiCo udråbt til internationale "vindere"

indenfor plastikforurening. Vores Skralde-blitz viser tydeligt at også i de københavnske søer, gader og parker er det affald fra bryggerier og slikproducenter, der flyder, omend nogle af navnene har et mere lokalt islæt.

Følgende tre virksomheder har den tvivlsomme ære at optræde på toppen af listen over lokale forurenere i København:

Carlsberg (som også har licens til Coca-Cola i Danmark og suveræn topper listen)

American Tobacco (især skodder og emballage fra Prince og Kings)

Mondelez (der bl.a. laver Marabou, Toblerone og Daim)

Iblandt top 10 finder vi i alt 4 bryggerier, 2 tobaksfirmaer og 2 slikproducenter.

Virksomhederne har også et ansvar

Målet med Skralde-blitzen er at sætte fokus på virksomhedernes moralske og snart praktiske ansvar for de stigende mængder affald, der havner i naturen, havet og i byrummet.

Hidtil har det været kommunerne alene, der for vores fælles skattepenge har indsamlet og bortskaffet affald fra private og husholdninger. Den stigende mængde engangsemballage skaber udfordringer, da det er svært at genanvende. Det skaber et stort ressourcespild og er et

voksende og dyrt miljøproblem.

Fremover bliver det i stedet virksomhederne selv, der skal håndtere det affald, deres produkter skaber. Ordningen kaldes *Udvidet producentansvar* og indføres i hele EU. Hvordan det nye udvidede producentansvar præcis udmøntes er endnu uafklaret, men grundlæggende åbner det en vigtig mulighed, idet virksomhederne nu får en direkte tilskyndelse til at reducere affaldsmængden og udvikle genanvendelig emballage, herunder at udvide vores pantflaskesystem til flere emballagetyper.

Vores optælling, som for plastikaffaldets del bliver samlet af Plastic Change i en opgørelse for hele Danmark, viser hvilken stor opgave, der venter affaldsproducenterne med at håndtere eget affald. Med til billedet hører også, at en stor del af affaldet faktisk ikke kunne henføres til en producent, fordi varenavnet var faldet af eller opløst. Det komplicerer håndtøvelsen af det udvidede producentansvar. Denne problemstilling vil vi dykke dybere ned i, når vi planlægger en opfølgning på den første Skralde-blitz til næste år.

Tak til alle de frivillige indsamlere, der deltog.

De grønne organi-

sationer bag skraldeindsamlingen er: Plastic Change, UngEnergi, Danmarks Naturfredningsforening, @DNKøbenhavn, Miljøpunkt Østerbro, Østerbro Lokaludvalg, Miljøpunkt Nørrebro, Amager Øst Lokaludvalg, Miljøpunkt Amager, Kulturhuset Indre By, Miljøpunkt Indre By & Christianshavn, Ren kærlighed til Amager og Christianshavns Lokaludvalg.

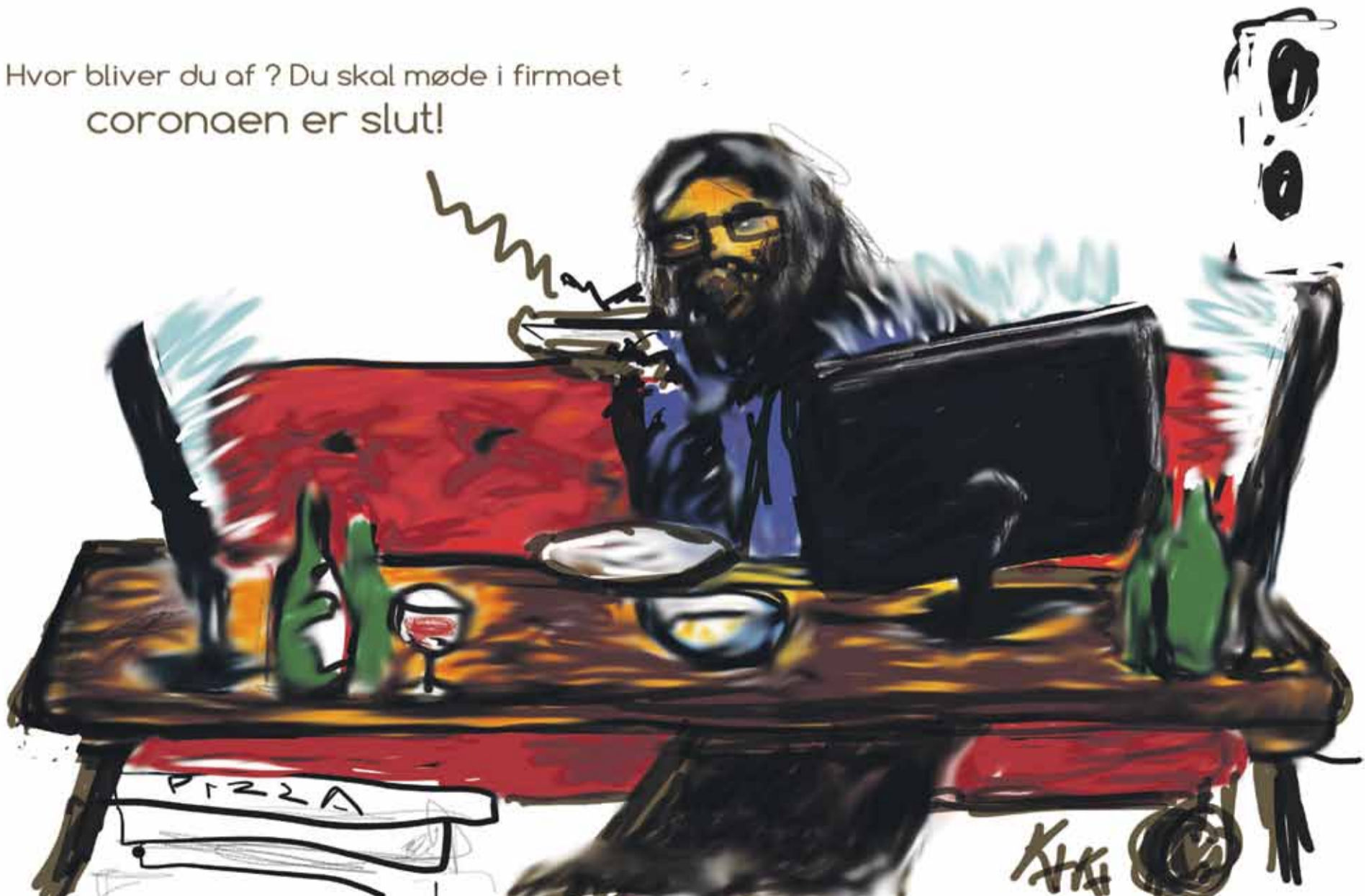
Du er velkommen til at henvende dig til os, hvis du vil vide mere.

Miljøgruppen i Christianshavns Lokaludvalg

STRIBEN
v/
Katrine

Hvor bliver du af? Du skal møde i firmaet
coronaen er slut!

Debat og Læs

SÆT LÅGET HELT PÅ, CHRISTIANIA

I et debatindlæg den 17-6 2020 i Cityavisen, stiller formanden for foreningen Christianias Naboeer spørgsmålet: Hvorfor bliver Christiania ved med at insistere på et begrænset salg af hash i fristaden, når det er klart, at det tiltrækker pushere, som Christiania ikke kan kontrollere. Et begrænset hashalg er som "en halvt lukket honningkrukke", der tiltrækker lige så mange hvepse, som en krukke uden låg.

Christiania er selvfølgelig klar over, at det forholder sig sådan. Som Nils Vest skriver i et svar til Julius Lund, bragt i Ugespejlet den 11-9 2020, har forsøget på at begrænse salget været én lang fiasko. Hashalg har altid tiltrukket pushere, og i lange perioder har området fungeret som en slags storcenter, hvor kriminelle bander har kunne afsætte deres stoffer.

Nils Vest viser fint, hvordan Christiania, fra starten har været ude af stand til opretholde et begrænset salg af hash og i stedet tiltrukket stærkt kriminelle pushere. Da Christiania i begyndelsen af 1970'erne oprettede Pusherstreet, var formålet at bringe hashalg under lokal kontrol og holde narkopushere ude. Det var Christiania ikke i stand til. Pusherne strømmede til, og i 2014 var salget af hash fuldstændigt kontrolleret af kriminelle bander, der kæmpede om det lukrative marked. En person blev fundet likvideret i en bil foran børneinstitutionen tæt ved Pusherstreet, og et par år senere blev en politibetjent skudt i hovedet, og overlevede kun med nød og næppe. Listen af uhyrligheder er lang.

Nu, i 2020, er situationen ifølge Nils Vest under kontrol, og der bliver der kun

"solgt fra lommen". Men det er vel at mærke ikke Christianitterne, der er i stand til at begrænse salget. At der kun sælges "fra lommen", skyldes udelukkende, at politiet jævnligt patruljerer området.

Christianitterne har fået det begrænset hashalg som de ønsker, men de har samtidig overgivet sig til politimagten og sat deres autonomi over styr. Og det betyder ikke, at banderne er væk. Politiets indsats er begrænset, og gaden er stadig dybt inficeret af kriminelle, som står klar til at udvide deres forretningsområde, når lejligheden byder sig.

Hvad skal Christiania gøre? Svaret er selvfølgelig, at Christiania skal skruer låget på honningkrukken helt til, så der slet ikke sælges hash på området. Når markedet forsvinder, har pusherne ingen grund til at være der, og politiet kan trække sig ud og bruge deres ressourcer andre steder.

Desværre er det ikke sådan Nils Vest ser på det. Han ønsker at der fortsat er et begrænset salg af hash, selvom det er kriminelle pushere, der står for salget, og på trods af at Christiania

må overgive sig til politiet for at holde det under kontrol. Det begrænset salg skal være muligt, uanset konsekvenserne, der er i åbenlys konflikt med Fristadens grundlæggende ideer.

Løsningen er, mener Nils Vest, at salget af hash bliver lovligt; og han har måske ret i, at det vil løse problemet. Men Christiania har nu i et halvt århundrede ventet på at politikerne skulle legalisere hashen, og i hele den periode har Christiania insistet på at opretholde et begrænset hashalg, med hård kriminalitet og politikontrol til følge.

Christianitterne læner sig tilbage i offerrollen og giver politikerne skylden. Men Christiania bærer selv en stor del af ansvaret. Der kommer hvepse og politi med fluesmækkere, hvis man ikke lukker honningkrukken helt til.

Christiania, tag dog ansvaret på jer. Hold op med at invitere kriminelle indenfor og bliv fri for politiet. Luk for al hashalg på området.

Simon Kragh
Medlem af foreningen Christianias Naboeer

EU-Kommissionen begår grundlovsbrud!

EU's grundlov kaldes Lissabontraktaten. Her står der, at EU-Kommissionen skal drage omsorg for at traktaten gennemføres. Det er som at sætte ræven til at vogte gæs.

I sidste måned fremlagde Kommissionen det længe ventede direktivforslag til mindsteløn. Et klokkeklart brud på Lissabontraktaten. I artikel 153, stk. 5 står der: "Bestemmelserne i denne artikel gælder ikke for lønforhold, organisationsret, strejkeret og ret til lockout". Som ved alle andre grund-

lovsbrud er det alvorligt og burde få konsekvenser for Kommissionen.

EU-Kommissionen udnytter koronapandemien til at tilrane sig mere magt. I forvejen har EU hånd i hanke med landenes offentlige økonomier og dermed også med de offentligt ansattes løn gennem den aftale, hedder "Sixpacken". I EU-systemet har man længe ønsket at styre lønudviklingen på det private arbejdsmarked. Det er imidlertid svært at ændre traktatgrundlaget, så nu prøver Kommissionen at luske det igennem!

Det er det, der ligger bag forslaget om mindsteløn. EU-Kommissionen kommer ikke med en hjælpende hånd til de mange millioner arbejdere i Unionen, der lever af sultelønninger.

I Danmark har arbejderne i 120 år haft ret til at kæmpe for bedre løn- og arbejdsvilkår. Gennem strejker, konflikter og forhandlinger har arbejderne opnået faglige, sociale og politiske rettigheder. Det kaldes den danske model.

Både den danske fagbevægelse og arbejdsgiverne protesterer. De frygter, at den danske model bliver undermineret. Selv Dansk Metal, der ellers er 200% tilhænger af EU, er kommet op på barrikaderne. Forbundet vil forlange folkeafstemning om EU-medlemskabet, hvis forslaget om mindsteløn gennemføres.

EU-Kommissionen har forsøgt at berolige de danske kritikere, men hvem stoler på en kommission, der ikke overholder egne traktater?

Vi vil ha' en folkeafstemning om EU, nu.

LYNETTEHOLM

Digitalt borgermøde

Tirsdag den 13. januar 2021, kl. 19-21

Christianshavns Lokaludvalg og Indre By lokaludvalg inviterer til digitalt borgermøde om Lynetteholm i anledningen af, at anlægsprojektets miljøkonsekvensrapport (VVM) er i offentlig høring frem til den 25. januar.

Mødet byder på tre ekspertoplæg og debat om:

- Byudvikling i lyset af økonomiske præmisses
- Jorddeponering
- Klimasikring

Se programmet på:

www.christianshavnslokaludvalg.kk.dk

Tilmelding er nødvendig

Der er plads til 250 digitale gæster, derfor er tilmelding nødvendig. Send os en mail og bliv skrevet på deltagerlisten: christianshavnslokaludvalg@okf.kk.dk.

CHRISTIANSHAVNS
LOKALUDVALG

Rådhuspladsen 1 | 1550 København V | 6037 8058 | christianshavnslokaludvalg@okf.kk.dk
christianshavnslokaludvalg.kk.dk | facebook.com/christianshavnslokaludvalg

Skolen for Tai Chi Chuan
Christiania
Siden 1984
Qi gong og Tai chi for
begyndere og øvede

Lars Ewé, tlf. 20 84 87 12
www.energivaerkstedet.eu

portræt julegave

pris: 1600 kr.

Greyscale Gallery Fotografi
Overgaden oven Vandet 54
Pernille Kaalund * 40500760

ALLIGEVEL JUL PÅ CHRISTIANIA!

Christiania har desværre – pga. Corona – måttet aflyse både det store årlige Julemarked og også den årlige traditionsrige 'Juleløses Jul'. Begge arrangementer plejer at foregå i Den grå Hal.

Christiania har afholdt 'Juleløses Jul' lige siden 1975, hvor arrangementet første gang finder sted i Operaen i Pusher Street. Efterfølgende afholdes julefesten i Den grå Hal, hvert eneste år – undtagen altså i år! Vi vil sende vores aller kærligste tanker til alle jer hjemløse og ensomme, der plejer at komme og holde juleaften herude sammen med os!

Forhåbentlig ses vi igen til næste år!
Kærligst

'Juleløses Jul'-gruppen

MEN fortvivl ej, for der bliver alligevel jul på Christiania!
Christianias Julemarkeds-gruppe fortæller nemlig at:

Christiania har besluttet, at

der stadig skal være jul – og vi kommer til at have masser af byde på her på Christiania. Vores eventyrlige Julemarked i Den grå Hal er naturligvis aflyst grundet Corona.

Men vi ved, at der er mange af vores kære gæster, som vil savne denne magiske årlige og traditionelle begivenhed.

Derfor er vi i gang med noget helt andet – VI KAN FAKTISK IKKE LADE VÆRE MED AT GØRE NOGET!

Så kom i julestemning på hele Christiania, fra den 1.-22. december, hvor der samtidigt vil være mulighed for at få noget til både ganen og maven.

Du vil få indblik i nogle 'levende' værksteder – du vil se en del af Christiania, som du måske ikke har set før, og vi vil sørge for at Christiania vil lyse op i varme og kærlighed.

Flere af de christianitter – som normalt er at finde på Christianias julemarked – vil åbne deres hjem på

Christiania. Nogen vil slå sig sammen i lokaler rundt omkring på Christiania – og alle virksomheder på Christiania vil, i julens tegn, skabe en stor julestue.

Der vil være et kort på Christianias hjemmeside, christiania.org, hvor alle de boder, virksomheder og de små julestuer – der vil være at finde på Christiania – vil være krydset af med åbningstider etc.

Endvidere vil vi – via Christianias Julemarkeds Facebook og Instagram-konto (christianias_julemarked) – informere om, hvor man kan finde boder og om deres åbningstider. Vi vil løbende poste billeder og nyheder – så FØLG OS OG BESØG OS!

Lad os stå sammen, hver for sig, og holde vores julehjerter varme i den kolde tid. Der er jul på Christiania!

Kh
Christianias Julemarked
Kontakt:
21494839, Bente Morèn
51915869, Pernille Hansen

Lidt CA-julestemning, indfanget af Gini McGrail

Jul er det igen. Også selvom blomsterne stadig står i flor. Her er det Christianias Grønne Genbrugshal, der sørger for julestemning. ebb

**VVS installatør
Jens Havn**

**Biltilf: 40846776
Fastnet: 32966776**

FORSØD CORONA-TIDEN PÅ CHRISTIANSHAVN

Har du en god idé til en aktivitet, der kan forsøde corona-tiden på Christianshavn – så søg vores lynpulje året ud!

Du kan søge støtte på op til 5000 kroner per aktivitet.

Find ansøgningskemaet på vores hjemmeside:

www.christianshavnslokaludvalg.kk.dk/coronapulje

Vi behandler ansøgninger løbende og giver hurtigt besked.

CHRISTIANSHAVNS
LOKALUDVALG HAVN

Vælg den sikre løsning, når du skal sælge!

Flest solgte boliger i hele København K!

Kontakt os på **tlf. 32 95 14 00**
og hør mere om dine
muligheder.

* Kilde: Boligsiden.dk, tal pr. 28.10. 2020, antal solgte i alle typer i København K de foregående 12 måneder.

CHRISTIANSHAVN

v/ Michael Hammerbak og Tobias Thomsen

Strandgade 20

1401 København K

christianshavn@home.dk

Tlf. 32 95 14 00

Ejendomsrådgiverne for Danske Bank koncernen

home
Kom godt hjem

CHRISTIANS HAVNS LOKAL UDVALG

Christianshavns Lokaludvalg er nedsat af borgerrepræsentationen efter indstillinger fra Lokalområdet.

Lokaludvalget fungerer som bydelens officielle repræsentation (inkl. nogen lokal myndighedsvaretagelse) og er især bindeled mellem bydelens borgere og rådhuset.

Nyt fra Lokaludvalget DEC 2020

Julen sig nærmer – COVID sig strammer – LU holder sine møder elektronisk pt, som anbefalet af BR-sekretariatet. Men møderne holder vi – og der er nok at tage fat på:

Her i efteråret fik vi en sag til høring, hvor forpagteren på Grønlandske Handels Plads ønskede at forlænge sin midlertidige tilladelse til gadekøkken og skøjtebane mm i tre år. Da vi i LU lægger stor vægt på det midlertidige i arrangementet, kunne vi kun acceptere ét år – også fordi arealet er nok det sidste areal i lokalområdet, hvor ønsket om et lokalt plejehjem kan realiseres. Forpagteren argumenterede med en påstand om, at gadekøkkenet byder på unik gastronomi – der var røster, der fandt denne påstand lidt ude af sync med virkeligheden. Nok om det – i lighed med en del andre, indgav LU et høringssvar, der utvetydigt frarådede en 3-årig dispensation. Sagen er nu kommet op i Teknik- og Miljøudvalget – af uransagelige årsager er indsigelserne ikke nævnt i indstillingen, men gemt godt af vejen i bunken af bilag. Dette finder vi er kritisabelt i forhold til retningslinierne omkring lokaludvalg (og

for øvrigt også demokratisk angribeligt). Vi har derfor prompte gjort den relevante borgmester opmærksom på, at vi synes, hendes forvaltning har et problem. Hvad dette fører til, ved vi ikke i skrivende stund – men håber, som altid, det bedste.

Altaner er et hot emne – der er nu gjort et nyt forsøg på at skabe hensigtsmæssige retningslinier – det er et temmelig omfangsrigt dokument. Lige så vort høringssvar, der hovedsageligt nok går på, at der endnu ikke er tilstrækkelige erfaringer med de gældende retningslinier fra 2016 til at lave et om igen. Dokumentet kan ses via vor hjemmeside.

Lynetteholmprojektet kører for fuld fart. VVM-redegørelsen (altså miljøkonsekvenserne) er planlagt publiceret her 30/11 – og vi har derfor planlagt et borgermøde om emnet sammen med Indre By Lokaludvalg om emnet lige ind i det nye år. Mødet bliver elektronisk – se invitationen andetsteds i denne avis.

Vor traditionsrige Nytårskur bliver også ædt af coronaen – men det er stadig planen at finde veje til at uddele vore anerkendelsespriser – følg med på hjemmesiden for at se, hvordan vi vil

kunne gøre det.

Vi har afgivet høringssvar i den løbende proces om tilpasning af lokaludvalg – trofaste læsere af denne spalte vil ikke finde meget nyt i dette – men lad mig blot nævne, at vi lægger stor vægt på nærheden til borgerne og direkte indflydelse i lokalrådets anliggender. Det omfangsrigte dokument kan læses i sin helhed på hjemmeside,

I disse coronatider har LU åbnet op for en særligt pulje, der ved hurtig sagsbehandling kan være med til at støtte lokale initiativer, der glæder i den mørke tid. Find vejledningen på vor hjemmeside.

Der er en plan for ændring af Torvet på vej. Et ingeniørfirma har – med jeres hjælp via vort borgerpanel – barslet med en rapport, som politikerne nu skal tage stilling til. Vi drøftede udkastet i vort seneste møde. Et flertal var tiltalt af den løsning, hvor Torvet lukkes for gennemkørende trafik, bortset fra cykler og offentlig transport. Et mindretal fik ført til protokols, at de foretrækker en løsning, hvor gennemkørende biltrafik stadig vil være mulig.

Og så vedtog vi at anbe-

fale, at et anker fra GEORG STAGE opstilles et passende sted som reminder om bydelens maritime islet.

Det blev også til en anbefaling af en egl. fodgængerovergang ved indgangen til Christianshavns Skole, så skolevejen kan blive lidt sikrere.

Endelig er vore arbejdsgrupper sat i gang med et omfattende udredningsarbejde af, hvordan vi på sigt optimerer brugen af vore udearealer – det er et stort projekt, der kommer til at køre over lang tid – måtte du have lyst til at bidrage med en indsats, fx i arbejdsgrupperne, tager sekretariatet med glæde mod din henvendelse.

Og så ønskes I en rigtig

god Jul – og et Nytår, hvor vi forhåbentligt igen kan være fysisk sammen!

poul

SIDSTE! VVM-redegørelsen vedr. Lynetteholmprojektet er kommet. Et sammendrag er i cirkulation (ca. 30 ider), hvori det typisk forklares, at det npk ska gå altsammen. Jeg har ikke nået at nærstudere det hele endnu, men denne sårogblomst fra s. 28 vil jeg dog ikke forholde jer:

“I driftsfasen vil der være en øget trafik som følge af jordtransporter, og dermed mere trængsel, på Christmas Møllens Plads, Vermlandsgade – Uplandsgade og Forlandets sydlige del og på den nye adgangsvej. Den øgede trafik vil medføre trængsel

på Torvegade og Ved Stadsgraven. Alle gader er i forvejen præget af trængsel for trafikken.

Trafikken på udvalgte strækninger vil generelt stige med 0-7 %, med største stigning på

Vermlandsgade/Uplandsgade med 5-7 %. Efter 2035, såfremt Østlig Ringvej etableres, vil

trafikken på de udvalgte veje generelt stige med 0-4 %.

Trafiksikkerheden og trygheden vil overordnet set ikke blive påvirket betydeligt, da der i forvejen

er meget trafik og en forøgelse af trafikken giver ikke udslag i forværret trafiksikkerhed. Med øget lastbiltrafik i svingbanerne i krydset på Vermlandsgade/Uplandsgade, kan færdsel potentielt blive

mere utryk for cyklister.”

- Og det virkede i første forsøg! Foto: Mette

Georg Stage er tilbage på plads på Christianshavn . ebb

Frelser Kirkes tårn er omdrejningspunktet på Christianshavn og kan skimtes, næsten uanset hvor du befinder dig. Også i chokoladebutikken Confecture, hvor hr. Patrick har genskabt den i chokolade og guld. Og med selveste julemanden på toppen bliver det næppe mere jule og Christianshavnsk. ebb

Hart – den nye brødbar på Christianshavn

Køer på op til 12 meter foran butikken og betragtelige priser for brød og øvrigt bagværk – det er, hvad man kan læse i anmeldelser af brødbutikken Hart på Frederiksberg. Samstemmende taler alle om, at det er såvel ventetid som priser værd! Her er virkelig brød i særklasse. Richard Hart er englænder, har været på Noma og åbnede så den frederiksbergske brødbutik i 2018.

Nu har Hart Brødbar ramt Christianshavn. Beliggenheden er intet mindre end 108 for enden af Inderhavnsbroen på hjørnet, hvor der før var vinbar. Nu handler det om mere end brød, for på Christianshavn er konceptet udvidet og har en lidt anden bagværksprofil. Hvert sted sin karakter. I brødbaren kan købes morgenbrød, kaffe, te, vin og snacks, oste og pølse 7 dage om ugen fra morgen til aften. Nydes på stedet eller tages med hjem.

Kun hunden lå denne dag i kø, men indenfor handledes der livligt ved disken. Der er desuden plads til 15 siddende gæster, og alt var optaget.

Tekst og fotos: Susanne

Nomaburger til folket – nu med 'pomfritter'

Popl er navnet på Nomas burgerbar i den nu lukkede Restaurant 108's gamle lokaler. Bag tilklistrede ruder har en ombygning fundet sted, og de mange trykte P'er på tildækningen har kun øget mysteriet om, hvad der nu skulle komme. Popl selvfølgelig; forkortelse for populær? For det var sommerens Nomaburgere, og mange var kede af det, da eventyret stoppede. Den 3. december åbner burgerbaren, og mon ikke også den kan trække lange køer?

Tekst og foto: Susanne

Der varmes op til julehygge i Bådklubben", ebb

Bådklubben- også for de ikke sejlede.

På hjørnet, på den anden side af kanalen for Søkvæsthuset, med udsigt til Frelser Kirke; beliggenheden bliver ikke meget bedre. Selv ikke en regngrå dag, før julemåneden sætter ind. Der er ikke julepyntet endnu, men det sker snart. Det bekymrer heller ikke flokken på en 20 stykker, der lige har været inde i Bådkanalen og fået sig en latte og en chokcroissant. Lederen holder styr på dem. "Vi skal videre. Husk, fokus: hvordan vi kan gøre hinanden stærkere. Også på europæisk plan. Hvordan vi kan gøre netværket større. Del jer op, to og to. Gerne med en ny partner". Der brokkes lidt. Så lederen må have guleroden frem. "Der er kun 4 minutter til næste glas champagne". Det får flokken på plads. Og de går videre, snakkende, kun ænsende sig selv. Er ved at vælge Lukas Graham, der kommer daskende med kone og baby i klapvogn. Han smiler fra øre til øre. "Kan I have en rigtig god dag". Lidt længere henne hviskes og tiskes der blandt flokken: "Var det ikke ham der..?". Sådan er det på Christianshavn. Sådan er det omkring Bådklubben. Der ellers ligger lidt afsides på Wilders Plads nr. 11b. Der, hvor keramikeren lå før. Og helt tilbage var det vist B og W, der havde bygningerne? Nu er det Maj, der ejer stedet. Og hun behøver ikke, som det føromtalt selskab på udflugt på Christianshavn, at bekymre sig om netværket. For stedet er et familieforetagende. Far, der ejer J. J. Film tæt

på, kommer sammen med mor og hjælper til ind imellem. Svoger og kæresten står til tider bag disken. Og kunderne strømmer til fra lokalmiljøet. Den hyggelige og afslappende stemning, med slidte gulve, buldrende brændeovn, hjemmebag, fra Majs egne hænder, inviterer. Om sommeren er der næsten stemning af en campingplads: de mange både fra hele verden, fra små til større (de største kommer ikke ind i kanalen) giver kunder af internationalt tilsnit, når de, på vej til Havnekantoret rundt om hjørnet, lige dumpes ind til morgenmad eller frokost. Maj holder af både den lokale og den internationale stemning. Det sidste er hun vant til, efter 10 år i Holland og 2 år i Spanien qua sin mands arbejde som professionel fodboldspiller. Så de har ikke haft noget at klage over, på Bådklubben, sommeren over. Men vinteren, hvor julefrokoster o.a. ikke er mulige, tvinger dem til at tænke andre tanker. Og det gør de med stor opfindsomhed. Foruden udlejning til mødelokaler i forretningsøjemed, til små festlige begivenheder (dele af lokalet kan skærmes af med tunge gardiner, AV-udstyr er til stede) sker der mange andre ting. Hver torsdag er der fællesspisning fra kl. 18-20. Der holdes intime koncerter, også akkompagnement af det hvide klaver, hvor bl. a. billedet af Kong Frederik i bar overkrop og tatoer lyser op over. Stand-upcomedians. På nogle områder ser ejeren stedet mere som et kulturhus end en café. Og, nå ja, så laver man også

julekurve med lækkert indhold: kaffe, af bedste slags fra Guatamala, store hjemmebakte vanille-kranse, hjemmelavet gløgg-ekstrakt, ditto fransk nougat, konfekt, nødder. Devisen er: "Kan I ikke komme til os til julefrokost- hygge, så bringer vi julestuen ud til det arbejdende folk" (citater slut). Pris ca. 349 kr. Mangler du lige det der ekstra, er det måske Julekurven, du skal glæde nogen med. Hvad enten det er dig selv eller andre. Julestemning er for os alle.

ebb

Bådklubben, Wilders Plads 11b, tlf. 22880081/31222380. Åben tir-fre kl. 08-14. Lør kl. 10-15.

KRÆMMERHUSET

Din Isenkræmmer på Torvet

Dronningensgade 48
Christianshavns Torv
1420 K - Tlf. 3257 6841

Naturklummen

Naturen ligger ikke i Christiania - Christiania ligger i naturen

Det overordnede mål for Christianias Natur er at bevare og udvikle naturen, i respekt for fæstningsanlægget til glæde for christianitter, naboer og besøgende.

Det betyder, at den biologiske mangfoldighed skal søges fremmet overalt. CA skal ligge i naturen. Naturen skal ikke kun være henvist til enkelte indhegnede enklaver.

Voldanlægget på Christiania er en del af Københavns forsvarsring, der blev planlagt i 1600-tallet efter anvisning af Chr. IV som et sammenhængende anlæg omkring København. Det handlede dengang om beskyttelse mod overgreb og krig; og især efter sven skekrigen (1658-60) blev anlægget udbygget. Allerede i 1700-tallet hvor der, for en tid, var fred og ingen fare, blev det militære aspekt nedtonet, og anlægget brugt til frugtavl, placering af vindmøller, dyrehold – og til promenader. Omkring midten af 1800-tallet var anlægget blevet helt utidssvarende.

I 1971 besattes Christiania området og en fristad fødes.

Da Christiania indgik aftale med staten, fik vi i aftalepunkt 5 indskrevet otte principper for god natur, som også danner grundlaget for Christianias Gartnergruppe og plejeplanen fra 2012.

Principper for god natur:

Minimeringsprincippet: Dvs. tilbageholdenhed med indgreb overfor naturen. Ofte har den det bedst ved at blive ladet i fred. På CA arbejder vi hellere med - end mod naturen = økologisk pleje.

Kompensationsprincippet: Ved enhver fremtidig inddragelse af nyt areal skal naturen kompenseres. Så hvis du griber ind et sted, må du gøre noget til gengæld et andet sted.

Genopretningsprincippet: Skete skader på naturen skal så vidt muligt søges udbedret, på samme måde for 'naturarven' som hvis der var tale om kulturarven.

Subsidiaritetsprincippet: Det enkelte område på CA skal under respekt for de her opregnede principper, selv stå for planlægning og pleje, hvis det er det der ønskes.

Omhyggelig beslutningstagning: Alternativet til et negativt indgreb mod naturen skal være velbelyst inden afgørelsen træffes. F.eks. flytte en vej fremfor at fælde et vejtræ.

Habitatprincippet: Nye muligheder for naturens trivsel og arternes mangfoldighed indtænkes ved enhver udformning af bygninger og arealdispositioner på CA.

Autenticitetsprincippet:

Eksisterende naturforhold er i reglen bedre, end dem vi kan skabe. Man bør derfor pleje eksisterende bevo kninger fremfor at plante nyt, og vælge oprindeligt danske arter som bøg, eg, røn og hassel fremfor indførte (med mindre andet taler herimod).

Variationsprincippet: Etablere variation på hele CA og ved udformningen af det enkelte areal med både et stærkt kultiveret og et 'vildt hjørne', eller ved at variere plejeindsatsen.

De senere års forskning har gjort os klogere på, hvad det er for karaktertræk ved vores omgivelser, der gør dem attraktive.

Christianias gartnergruppe er en arbejdsgruppe under Christianias selvforvaltning. Gruppen arbejder med pleje og vedligehold af Christianias grønne områder, samt stier, trapper, bænke, udsigtspladser og andre rekreative faciliteter. Gartnergruppen anlægger og vedligeholder stisystemer, og

bruger mange ressourcer på at restaurere og genoprette den erkendbare voldprofil, hvor volden bliver slidt.

Vores økologiske naturpleje forsøger at tænke menneske og natur ind i en organisk sammenhæng. Christianias natur skal, udover at indeholde en stor artsdiversitet og et højt naturindhold, også byde på store rekreative værdier. Et eksempel på dette er den måde, hvorpå variationen i de grønne områder udfordrer sanserne og skaber spænding om, hvad der gemmer sig om næste hjørne. At naturen er så varieret og med så forskellige indtryk på Christiania, understøtter den finurlighed der hviler over hele fristaden, og danner en smuk ramme om de også ofte overraskende huse.

Den økologiske naturpleje betyder at gartnergruppen, i så vidt muligt omfang, anvender lokale materialer høstet i Christianias egen natur til trapper, hegn, bænke m.v. Den økologiske naturpleje er selvfølgelig totalt giftfri og har været det siden 1971!

Nye vinde blæser

Som tidligere nævnt i klummen her, har vi før fået påbud fra Staten om fjernelse af anlagte kvashegn. Men i forbindelse med ønsket om at lave et fredet område, et dyrehabitat, har Christiania nu fået tilladelse til at etablere vores første lovlige kvashegn, på en af vores allermest belastede strækninger på voldanlægget.

Et kvashegn er et skatkammer og et fadebur.

Tætte kvasbunker giver mangfoldigt insektliv som tiltrækker fugle, og beskyttelse til dyr der går i dvale, såsom padder, pindsvin osv. Kvashegn kan bruges til at af-

skærme eller afspærre områder som har brug for ro, på en organisk og naturlig måde og kan bygges af de forhåndenværende materialer. Jo større og bredere et kvashegn er, desto større artsrigdom, men selv små kvas- og kompostbunker i din have eller gård, er en gave til naturen. Alene i Danmark har vi over 20.000 forskellige insekter.

I gartnergruppen vælger vi at bruge robiniapæle, som har den egenskab at de ikke rådner så nemt ved jordkontakt. Mange begår den fejl at benytte trykimprægneret træ pga. holdbarhed. Det er både en stor miljøbelastning i produktion og i bortskaffelse, og unødvendigt når der findes naturmaterialer. Rent praktisk handler det om at sætte to parallelle pælesæt

med passende bredde, og fylde mellemrummet op med kvas og grene.

Udover naturfordelene ved et kvashegn er det sundt og fornuft at betragte afskårne grene som en ressource, ingen materialer i haven er affald. Hvis du planlægger godt, er tilførsel af andre materialer unødvendig og transporten er minimeret.

Fremover vil christianshavnerne kunne se det nye kvashegn når de går langs stadsgraven fra Bådsmandsstræde.

Gartnergruppen vil fremover vedligeholde kvashegnet ved at tilføre afskårne grene fra de nærliggende områder i forbindelse med løbende udtyndinger.

UORDEN ER NATURORDEN!

Som noget nyt er der nu kommet en række film på hjemmesiden, god fornøjelse

www.christianias-frie-natur.dk

Vi ønske hermed alle en god jul og et

Lille Bakery, Refshaleøen
Årets julegaveforslag er "Brunch for two" til 250 – 300 kr. Sammensæt selv. Den er meget lækker! Lille Bakery's donation til Christianshavnerne er et klippekort med ti kaffe samt et klippekort med 4 brød, i alt værdi 500 kr. Avisen borger for kvaliteten!

Blæs, Reffen
Glaspusterne i genbrugscontainerne foreslår 4 glas á 225,- kr. og et sæt med skål og vase til 420 kr. og 325 kr. Lysende ting i en mørk tid. De donerer en fin lille blå vase og en sød lille dueblå smykke-/sæbeskål. Værdi 350 kr. hver især. To heldige kan vinde. Ring for aftale om afhentning på 28562045 eller 60685565.

Hagenuhre Flowers, Strandgade
Charlotte foreslår en smuk adventskrans til 999,- kr. Se nøjere på den, den er skabt på gamle numre af lokalavisen Christianshavneren – så bliver det ikke mere lokalt. Donationen er et gavekort til butikken, værdi 400 kr.

Solomoda, Strandgade
Solomodas forslag er et sæt af lækre italienske mærker og luksuskvaliteter. Jakken koster 3.000 kr., bukserne 1.399 kr., striktrøjen 1.699 kr. og skjorten 799 kr. De donerer et tørklæde af 100% cashmir, værdi 999 kr. Alt i de skønneste farver.

Hælebaren Christianshavn, Strandgade
Meget mere end en hælebar. Se de mange flotte tasker, sko, bæltter, punge mm. i læder. Årets julegaveforlag er et langt læderbetraktet skohorn, vælg mellem sort og brun. Pris 325 kr. Det er også donationen fra hælebaren.

Christianshavns Færgescafé, Strandgade
Christianshavns Færgescafé foreslår, at man køber årets julegave hos dem i form af et gavekort, som kan bestilles på hjemmesiden (færgescafeen.dk). Beløbet bestemmer man selv.
Kaptajn Erik donerer 5 gange 'en sild efter eget valg samt en 4 cl. Skippersnaps', værdi op til 153 kr. Sand selvforkælelse en vinterdag

Porte À Gauche, Torvegade
Karin's forslag er en kjole i blød merinostrik til 999,- kr. som skabt til velvære og hygge. Hertil en vatteret jakke med fint kulørt mønster til 1.699 kr. Den grønne jakke eneforhandles her og fås i flere farver og to modeller til 2.999,- kr. Donationen er en clutch i overskudsmøbelstof. Vælg mellem 3 blide farver. Værdi: 449 kr

Fra alle os til alle jer

Christianshavn er fuld af finurlige, smarte og gode butikker, hvilket gør dem til et naturligt sted at købe sine julegaver. Derfor har vi på redaktionen spurgt en række af butikkerne, hvad deres bud er til en god julegave.

Det kom der mange gode bud på og butikkerne har såmænd valgt at donere nogle af disse gaveidéer til jer – de heldige læsere af Christianshavneren.

Du kan derved blive den heldige vinder af en dejlig julegave fra dit lokalområde. Alt du skal gøre er at sende os en mail til christianshavneren@beboerhus.dk med emnet "Julegave". Tilføj dit navn og nummer i mailen, så vi kan kontakte dig, hvis du er den heldige vinder.

Vi trækker lod om de heldige vindere torsdag den 17. december. Vinderne får direkte besked på mail. Du skal så printe denne mail og tage med ned i butikken for at hente din gave. Mailen fra Christianshavneren er dit bevis på at du er den heldige vinder.

Redaktionen og avisen har ingen gevinst ved dette opslag. Det er helt og holdent butikernes egen gavmildhed og juleglæde, der spredes med disse gaver.

På disse sider kan du se de bedste gaveidéer, så du har mulighed for at købe dem.

Skynd sig at sende din mail til os.

Glædelig jul – og god samfund.

Billederne er taget af Elsa, Susanna og...

Le Fenêtre, Torvegade
De smukke glasvaser fra Marie Retpen er håndlavede, og med en blomst trækker de naturen indenfor i vinterhalvåret. Den store koster 900 kr., de små 350 – 450 kr. Donationen er håndcremen Ortiga, naturingredienser til tørre afsprittede hænder. Værdi: 149 kr.

Allure, Torvegade
Lotte peger på den pink plysjakke i uld/polyester til 2.499,- kr. eller en Green Peel Fresh-up ansigtsbehandling med 100% biologiske og økologiske urter til 995,- kr. Donationen er en toilettaske med 3 produkter fra Sensai. Værdi: 900,- kr.

Cibi e Vini, Torvegade
Fabio foreslår en frisk toscansk rødvin fra Cilie Giolo til 145,- kr. Donationen er en olie og en balsamico. Værdi: 280 kr.

U & Me, Torvegade
Her er to bud på årets julegave: en festlig kjole fra Cras til 1.000,- kr. i bæredygtigt recycled polyester. Desuden en farverig flyverdragt til 1.799,- kr. Her er to donationer: et populært stofnet til 149 kr. og et sæt søde øreringe til 150 kr.

Røde Kors, Torvegade
Her er et væld af fine glas fra 20 kr. pr. styk til 225 kr. En god og nyttig julegaveidé i en tid, hvor genbrug er kommet i højsædet. Donationen er et sæt med armbånd og halsskæde, værdi 149 kr.

er

g spæn-
igt sted
ktionen
forslag

an du se alle
amt de gaver
d for at vinde.

ende en mail

fra dit lokal-

der og tekst af:
ne og Henning.

Kræmmerhuset, på Torvet
Saghir peger på lyskæden fra Sirius med 160 lys til 249 kr. Sæt lys på din hoveddør, din altan eller din plante og gør dig selv og andre glade. Det er også donationen fra Kræmmerhuset.

Kirkens Korshær, Torvegade
Det eneste (?) sted på Christianshavn, hvor man kan købe børnetøj og legetøj. Forslaget er babytøj, priser fra 35 kr. til 75 kr. Her kan gøres virkelig gode køb af velholdt og så-godt-som-nyt tøj til den lille. Donationen er et par hjemmestrikkede sokker, værdi 75 kr.

Shoe by Shoe, Torvegade
Sko, naturligvis, her et par flotte støvler til 1.199,- kr. samt et par handsker til 500 kr. Donationen er et halstørklæde i smukke farver, værdi 250 kr.

Kolonihaven, Overgaden Oven Vandet
Christel slår et slag for bogen "Christianshavnerliv gennem 400 år" til 350 kr. En rigtig christianshavnergave! Donationen er en French Caribbean CD, værdi 99,95 kr.

Hunni, Christianshavns Voldgade
I Hunni tænker man både på de firbenede og deres ejere. Årets forslag til julegave er en regnfrakken, der sørger for at din hund bliver set i mørket. Med en praktisk regnfrakke fra Paikka bliver din hund holdt tør i regnen og samtidig passer du på din hund i de mørke tider. Hele regnfrakken fungerer nemlig også som en refleks. Pris fra kr 499,- Vind et trelags stofmundbind og matchende bandana til din firbenede ven Vælg mellem flere forskellige designs :)

Torvegade 75

Åbent lørdage 13-15

Vi foreslår nye bøger om Christianshavn som julegave. Kristian Hvidts bog om Malerkunst på Christianshavn og Julie Rønnows fotobog, Tidsbilleder Christianshavn. 100 kr stykket.

VI donerer et ex af hver bog til konkurrencen.

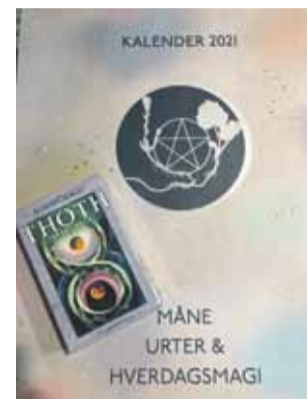

Den grønne Genbrugshal, Christiania
I Den grønne Genbrugshal på Christiania går man ind for det originale. Årets Julegaveidé er derfor ægte 1966 vintage-fund: 8 krus samt suppe skåle (15 kr. stk., 8 for 100 kr) og 8 suppeskeer, af samlermærket Lille Kirsten. Oprindelig tænkt til brug i bunkereren efter atomkrig kan de også bruges i Coronatider. Eller til kæmpefesten, når vi skal fejre at Corona-smitten er forsvundet. Hvem ved, hvad det nye år bringer.

Guldsmed Hilbert, Sankt Annæ Gade
i Sankt Annæ gade 24, hylder man devisen "småt er godt" og donerer en sølvhalskæde med et ditto 11 mm stort abehoved, værdi 1100 kr. Gaven til både Læserne, og til ham eller hende, der har alt. Undtagen et fint lille abehoved til at hænge om halsen.

Naturapoteket, Torvegade
I Naturapoteket, Torvegade 36, holder man på, at Årets Julegave skal vare hele næste år ud. Og vælger derfor en fin kalender 2021 til 180 kr., hvor der både er god plads til at skrive på og hvor man kan nyde tegninger, smukt genbrugspapir samt "hverdagsmagi". Kig ned i butikken og find ud af, hvad det indebærer. Gaven til Læserne? Aleister Crowleys Tarotkort til 180 kr. vil holde den heldige vinder beskæftiget i juledagene- og (måske) resten af sine dage.

Per Bo Keramik, Sankt Annæ Gade
Per Bo Keramik vælger to store krus til både Årets Gave og Gaven til Læserne. Glasuren er så ny, at den ikke har fået et navn endnu. Kald den lige hvad du vil: smuk er den.

Thirion, Prinsessegade
Hos "Thirion" er man ikke i tvivl: alle, både Årets Gave og Gaven til Læserne, er en 750 ml belgisk juleøl med krydderier. Fås ikke andre steder i Danmark. Nydes kold (10-15 grader). Alene eller i selskab - du bestemmer selv. Navnet er N'ice chouffle.

Illustrado, Prinsessegade
Har du ikke Frelzers Kirketårn udenfor dit vindue, så kan du i det mindste få det på din væg. 20x40 cm, passepartout. 265 kr (gaven til læserne). Årets julegaveidé: Et billede f.eks. Af Knippelsbro, over og ikke mindst under vandet. Som du aldrig får set det ellers. 60x60 cm, 495 kr. med ramme 850 kr

Kunsthåndværkerbutikken, Christiania
Christianias Kunsthåndværkerbutik (ved Hovedindgangen) sætter to krus på spil. Både som Årets julegaveidé og som Gaven til Læserne. Den heldige vinder kan selv udvælge sit ønskede krus, som alle er kreeret af Nina. Stentøj. Kan gå i opvaskemaskine. Værdi: mellem 195 kr. og 275 kr. stk

Kvindesmedien, Christiania
Kvindesmedjen på Christiania donerer i år: "Peace, love and understanding". Naturligvis giver man i Kvindesmedjen hele 3 stk. julehjerter (å 65 kr. stk). Årets julegaveidé: Tænk stort: giv dig selv, kæresten, jer begge to noget håndlavet: et køkken, en New York-væg- hvad ved vi. Dine drømme sætter grænsen. Kom ned og forhør dig hos Kvindesmedjen- man svarer glad og frejdigt på alle forespørgsler. Og kan klare de fleste.

Patrick Confecture, Overgaden Over Vandet
Donation: Hos Patrick er der ingen smalle steder: gaven til læserne er en kæmpe julemand, værdi 1248 kr. Der bliver ikke smalhals til jul hos den heldige vinder. Årets julegaveidé: forretningen vrimer med dem. Men "God-jul" æsken til 298 kr eller marcipangrise fra 128 kr til 348 kr er et oplagt bud.

Christianshavns Beboerhus

DECEMBER 2020

Dronningensgade 34 / Tlf 32578818 ml. kl. 13.30-18.00 og 19.00-21.00 / www.beboerhus.dk
Åbent man - ons 13:00-22:00* / tors - lør 13:00-22:00* Facebook: Christianshavns Beboerhus

Spisehusmenu

Tirsdag 1/12

Marineret kylling, æbler, mandler.
Raita & ris

Torsdag 3/12

Vildsvin, honning, æblemost, kartofler.
Rødkål & æbler

Tirsdag 8/12

Lasagne, laks & spinat

Torsdag 10/12

Marokansk gryde, kikærter, kardemomme,
chili, peberfrugt, tomat, græskar.
Urterørt friskost

Tirsdag 15/12

Kalvekød i suppe, pesto, linser & urter

Torsdag 17/12

Pandekager, svampe, spinat & vesterhavsost

Tirsdag 22/12

Andelår, blommer, kanel, stjerneanis,
kartofler

- Dagens salat og brød -

Spisehuset er åbent fra 18:00 - 19:30.

Billetter kan forudbestilles på:
www.beboerhus.dk. To spisninger; kl. 18.00
og kl. 18.45. Der kan bestilles en uge
frem. Billetter skal afhentes i caféen.
Aflysning senest dagen før.

Lukkedage jul & nytår

Beboerhuset holder lukket fra og med onsdag d. 23/12.

Vi åbner igen mandag d. 11/1, og ønsker alle en god jul og godt nytår

Koncerter & arrangementer

Torsdag d. 3/12 kl. 15.00 - 18.00. Gratis Entré

Skriv For Liv

Drop-in skrivecafé. Skriv for Liv er en af Amnesty International's globale kampagner, hvor vi med pennen som våben bekæmper menneskerettighedskrænkelser. Du er inviteret med til en inspirerende aften, hvor vi sammen viser vores opbakning til de menneskerettighedsforkæmpere, der med livet som indsats kæmper for forandring. Vær med til at skrive breve til dem for at vise vi dem, at de ikke er glemt og ikke står alene.

Der er kaffe, the og kage, mens vi skriver breve, og vi hjælper jer selvfølgelig med at skrive, hvis I har brug for det. Ses vi?

Fredag d. 4/12 kl. 19.30. (Salen) Forsalg 60 kr

UUMPHFF - Nadia Tehran & Varnrable

Koncertaften med en række internationale artister

Lørdag d. 5/12 kl. 19.30. (Salen) Forsalg 60 kr

UUMPHFF - Omondo Collective

2. aften med flere internationale artister

Lørdag d. 5/12 kl. 16.00. (Biffen) Entré 50 kr

Ytterlandet

Denne koncert afholdes i Beboerhusets intime og stemningsfyldte biograf. Her vil du høre musik der improviseres parallelt med at du ser to 8 mm film vist synkront på et lærred. Du træder ind i et obskurt univers, tider og miljøer passerer med en svindlende fart. Musik og film kan opleves som en enhed, eller kommentarer til hinanden. Ytterlandet består af tre distinkte og kreative stemmer på den danske avantgarde scene

Onsdag d. 9/12 kl. 19.30. (Caféen) Entré 80 kr

Crazy Country Christmas Show

Feat. Fistful Of Dollars + special guests.

Det bli'r crazy, det bli'r juleet og hot damn honky tonk!!
Pladsbilletter skal bestilles på Beboerhusets hjemmeside.

Fredag d. 11/12 kl. 20.00. (Caféen) Entré 50 kr

Latin Vibes - på Christianshavn

Latin Vibes er en kvartet der spiller i den klassiske latin jazz stil. Musikken er inciterende, dynamisk, til tider intim, sensuel og altid swingende.

Christianshavns Beboerhus modtager honorarstøtte fra:

STATENS KUNSTFOND

Lørdag d. 12/12 fra kl. 14.00 - 18.00. 20 kr pr. koncert

Independent Labels Winter Fest 2020

LIVE MUSIC · RECORD FAIR · DJ'S · BAR · SPACE TO CHILL

Beboerhuset inviterer til en farverig fejring af det blomstrende københavnske uafhængige musikmiljø med koncerter, DJ's og pladesalg fra de forskellige undergrundslabels.

L I V E M U S I C:

Crush String Collective · Uraño · Xanadune & Update Jammer · Caktus

Fredag d. 19/12 kl. 16.00. Entré 50 kr

EftermiddagsJazz - The Betty Quartet

The Betty Quartet spiller instrumental musik komponeret af Betty Magnussen. Bettys kompositioner er smukke og ekspressive personlige fortællinger. Musikken er til tider intim, malerisk og lyrisk - andre gange udadvendt, inciterende og iblandt insisterende - men altid båret af et personligt, musikalsk og melodisk udtryk.

Fredag d. 22/1 kl. 19.30. (Caféen) Entré 80 kr

Polyfeen

Polyfeen er et dansk syrerock band, der oprindeligt blev dannet i 1970 og nåede i 1970'erne at optræde sammen med både Alrune Rod, Gasolin', Rainbow Band og Hurdy Gurdy, ligesom de også stod på scenen under Roskilde Festivalen i 72.

Foodsharing

Hver mandag kl. 19:15 uddeler vi overskudsmad doneret af lokale supermarkeder og bagerier. Alle er velkomne, så medbring egen pose og hjælp os med at mindske madspild. Al maden er i princippet gratis, vi tager dog gerne imod små donationer, der udelukkende bruges til at afholde og forbedre vores events hos Foodsharing Copenhagen.

Vi leder altid efter nye frivillige, så hvis du er interesseret i at lære mere om og blive en del af Foodsharing Copenhagen så kom ned til Beboerhuset på mandage kl. 17:30. Møderne foregår på engelsk, da vi har frivillige fra hele verden. Du kan også læse meget mere om os på vores hjemmeside "foodsharingcph.org" og på vores facebookside "Foodsharing Copenhagen".

Bridge

Christianshavns Bridgeklub: Mandage kl. 18.30 - 22.15 i sæsonen (jan-april og sep-dec). www.christianshavnsbridge.dk

Cirkeldans

Torsdage i lige uger kl. 19:30 - 21:30
Deltagerbetaling: 40,- pr. gang.

Information: Randi og Carsten Michaëlis
<http://www.cirkeldans.dk>
e-mail: randi@carmic.dk / tlf.: 32 59 57 29

Croquis

Torsdag fra 19.00 - 21.00 i lokalet Transitten. Deltagergebyr 40 kr.

Medbring selv papir og tegnegrej; vi har tegnebræt. Holdet er uden underviser, men Beboerhuset sørger for at booke model. Ingen tilmelding, bare mød op!

La Boca tangosalon

Hver torsdag i salen fra 20.00 - 23.00.
Entré: 60 kr.

Begynderundervisning/Intro til argentinsk tango med Ann Berit Sourial og Gunner Svendsen: kl. 19-20 (Ingen tilmelding. kom med eller uden partner).
Pris: 60 kr. (eller 100 kr. inkl. entré til tangosalonen efterfølgende)

Lokaler m.m.

Lokaler i Beboerhuset bookes ved at ringe på tlf. 32578818 ml. 13.30 - 18.00 og 19.30 - 21.00.

Lejpriser: 10 kr. i timen for lokale + 15 pr. person i timen (ved undervisning/erhverv 20 kr. pr. person i timen).

Lokaler til fest

Ring på 32576242 mandag og onsdag mellem 13.00 - 17.30.

*Bemærk at ovenstående tider - såvel som husets åbningstider - kan ændre sig alt efter myndighedernes krav om lukketider i forbindelse med coronavirus.

Bliv medlem

Januar står for døren, og et nyt medlemsår begynder.

Vil du støtte op om Beboerhuset og have indflydelse på, hvordan det skal se ud i fremtiden? Så bliv medlem af Beboerhusforeningen.

Det koster 150 kr. pr. år. for voksne, og 75 kr. pr. år for pensionister og studerende. Se mere på:

www.beboerhus.dk/blivmedlem eller få en indmeldelsesblanket i Beboerhusets café.

Vor Frelser Kirke

Gudstjenester

December

Fredag d. 4. december
Natkirke kl. 20-23
v/ Finn Damgaard

Søndag d. 6. december
2. søndag i advent
Højmesse kl. 10.30
v/ Susanne Møller Olsen

Søndag d. 6. december
2. søndag i advent
Balletgudstjeneste kl. 13.30
v/ Susanne Møller Olsen

Balletgudstjenester
Christianshavns Balletskoles elever danser igen i år julen ind 2. søndag i advent i Vor Frelser Kirke og i år med hele fire optrædere! Pga. corona er der desværre begrænset antal pladser, så balletgudstjenesterne er primært for inviterede.

Søndag d. 6. december
2. søndag i advent
Balletgudstjeneste kl. 15
v/ Susanne Møller Olsen

Søndag d. 6. december
2. søndag i advent
Balletgudstjeneste kl. 16.30
v/ Susanne Møller Olsen

Søndag d. 6. december
2. søndag i advent
Balletgudstjeneste kl. 18
v/ Susanne Møller Olsen

Fredag d. 11. december
Natkirke kl. 20-23
v/ Susanne Møller Olsen

Lørdag d. 12. december
Dåbsgudstjeneste kl. 10.30
v/ Rasmus Jensen

Lørdag d. 12. december kl. 16
De ni læsninger v/ Rasmus Jensen

Pladsreservation til De ni læsninger og julegudstjenesterne
Pga. corona-restriktionerne vil der komme et tilmeldingssystem til De ni læsninger og julegudstjenesterne. Hold derfor øje med kirkens hjemmeside.

Søndag d. 13. december
3. søndag i advent
Højmesse med Lucia med DKDM Børnekor kl. 10.30
v/ Rasmus Jensen

Lørdag d. 19. december
Dåbsgudstjeneste kl. 10.30
v/ Finn Damgaard

Søndag d. 20. december
4. søndag i advent
Højmesse kl. 10.30
v/ Lars Sandbeck

Torsdag d. 24. december
Børne- og familiejulegudstjeneste kl. 10.30
v/ Rasmus Jensen

Torsdag d. 24. december
Julegudstjeneste kl. 12
v/ Finn Damgaard

Torsdag d. 24. december
Julegudstjeneste kl. 14
v/ Finn Damgaard

Torsdag d. 24. december
Julegudstjeneste kl. 16

Fredag d. 25. december
Juledag
Højmesse kl. 10.30
v/ Susanne Møller Olsen
Lørdag d. 26. december
Anden juledag
Højmesse kl. 10.30
v/ Finn Damgaard

Søndag d. 27. december
Julesøndag
Højmesse kl. 10.30
v/ Finn Damgaard

Januar

Fredag d. 1. januar
Nytårsdag
Musikgudstjeneste kl. 14.00
v/ Rasmus Jensen

Nytårsgudstjeneste
Vi indleder det nye år med en musikgudstjeneste med kalenderstykker til årets måneder af Eberlin og Leopold Mozart. Efter nytårsgudstjenesten skåler vi i champagne og spiser kransekage.

Søndag d. 3. januar
Helligtrekongers søndag
Højmesse kl. 10.30
v/ Susanne Møller Olsen

Fredag d. 8. januar
Natkirke kl. 20-23
v/ Susanne Møller Olsen

Lørdag d. 9. januar
Dåbsgudstjeneste kl. 10.30
v/ Rasmus Jensen

Søndag d. 10. januar
1. søndag efter helligtrekonger
Højmesse kl. 10.30
v/ Rasmus Jensen

Fredag d. 15. januar
Natkirke kl. 20-23
v/ Susanne Møller Olsen

Lørdag d. 16. januar
Dåbsgudstjeneste kl. 10.30
v/ Finn Damgaard

Søndag d. 17. januar
2. søndag efter helligtrekonger
Højmesse kl. 10.30
v/ Finn Damgaard

Fredag d. 22. januar
Natkirke kl. 20-23
v/ Susanne Møller Olsen

Søndag d. 24. januar
Sidste søndag efter helligtrekonger
Højmesse kl. 10.30
v/ Rasmus Jensen

Fredag d. 29. januar
Natkirke kl. 20-23
v/ Rasmus Jensen

Søndag d. 31. januar
Septuagesima
Højmesse kl. 10.30
v/ Finn Damgaard

Natkirke

Natkirken er åben hver fredag kl. 20-23. Aftenens musik begynder kl. 20. Der er nadverandagt kl. 21.30 og fælles aftenbøn kl. 22.45.

Fredag d. 4. december
Skriveværksted 3:3 – I slutningen
Vi skriver "testamentarisk skrivning" og sætter fokus på, hvem du gerne vil være, hvad du gerne vil give videre, og hvordan du gerne vil huskes. Tilmelding nødvendig på let@km.dk.

Fredag d. 11. december
Trompetist Carsten Lauridsen
Musikken vil ved denne sidste Natkirke inden jul være meditative lydpanoramaer, der tager afsæt i julens budskab og salmer. Den bliver fremført i en blanding af elektronisk musik, dæmpet trompet og flygelhorn.

NATKIRKEN HOLDER
JULEPAUSE INDTIL 8.
JANUAR.

Fredag d. 8. januar
Angic Zorts
Duoen spiller originale kompositioner med enkelte arrangementer fra andres hånd her og der.

Fredag d. 15. januar
Stilhed og musik
Kom ind i det stille kirkerum, og lad roen sænke sig over dig.

Fredag d. 22. januar
Stilhed og musik
Nyd det oplyste kirkerum og lidt stille musik.

Fredag d. 29. januar
Skriveværksted v/Roberta Montanari
Vi skal arbejde med frygt og mod. Tilmelding nødvendig på let@km.dk.

Har du lyst til at indgå i arbejdet omkring Natkirken? Hver fredag er der fra kl. 20-23 Natkirke i Vor Frelser Kirke. Som frivillig vil du sammen med Natkirkens hold af frivillige og kirkens præster indgå i samarbejdet om at skabe et vigtigt refleksionsrum for alle. Lyder det som noget for dig, så kontakt kulturmedarbejder Lene Trap-Lind på LET@km.dk, telefon 29770390.

Koncerter

De ni læsninger
Lørdag d. 12. december 2020 kl. 16
Vor Frelser Kantori, FDF Christianshavn Messingensemble og lokale læsere inviterer til fællessang i adventstiden. Engelske og danske julesalmer og lækker kordklang med messingledsagelse er på programmet. Fri entré.

Det Kgl. Musikkonservatoriums Børnekors julekoncert
Søndag d. 13. december 2020 kl. 15 og 17
Børnekorets traditionsrige julekoncert i Vor Frelser Kirke. Fri entré. Bemærk: tilmelding – tjek kirkens hjemmeside primo december.

Studenter-Sangforeningens Julekoncert
Mandag d. 14. december kl. 20
Studenter-Sangforeningen er Danmarks største og ældste mandskor. Sangforeningen blev stiftet i 1839 i studentermiljøet i København. Entré: 75 kr.

Københavns Bachkor
Onsdag d. 16. december kl. 20
Opførsel af J.S. Bachs Juleoratorium. Medvirksomhed: Københavns Bachkor og orkester, dirigent Jan Scheerer. Solister: Lise Bech Bendix, Nana Bugge Rasmussen, Leif Aruhn Solén, Jakob Bloch Jespersen. Orkestret er sammensat af Originalerne.org og består af professionelle musikere, der har specialiseret sig i at spille på historiske instrumenter.

Anne Linnets julekoncert
Søndag d. 20. december 2020 kl. 14, 17 og 20.
Anne Linnet synger julen ind med sine tilbagevendende julekoncerter i de danske kirker. Entré.

Slutninger og begyndelser
Søndag d. 3. januar 2021 kl. 15
Orgelkoncert med Vor Frelser Kirkes organist, Lars Sømod, i anledning af nytåret. Værker af J.S. Bach, Max Reger, César Franck og Sven Erik Werner. Fri entré.

Fællessang omkring flyglet
Fællessang sammen med Vor Frelser Kantori fortsætter i det nye år. Så kom og syng med fra Højskolesangbogen og kirkens andre gemmer søndag d. 10. januar 2021 kl. 15.

Menighedsplejen på Christianshavn

Gløgg og julehygge
Tirsdag d. 8. december kl. 14
Som altid ønsker vi hinanden glædelig jul og siger tak for et godt, hyggeligt og spændende år i Menighedsplejen over et glas gløgg i december. Deltagelse koster 30,-, som går til Menighedsplejens arbejde.

Menighedsplejens nytårskur
Tirsdag d. 12. januar 2021 kl. 13 inviterer Menighedsplejen til nytårskur i Stanley's Gaard. Vi spiser traditionen tro frokost sammen og hygger med kaffe og kage og lidt underholdning. Billetterne koster 100 kr. og kan købes på kordegnkontoret for Vor Frelser Kirke fra d. 15. december-5. januar.

Program for 2021
Programmet for Menighedsplejens arrangementer i det nye år er under forberedelse, men det bliver med 2. verdenskrig som tema, så hold øje med hjemmesiderne for Vor Frelser Kirke og Christians Kirke for nærmere program.

Menighedsplejen på Christianshavn er et samarbejde mellem Christians Kirke og Vor Frelser Kirke. Menighedsplejen arrangerer foredrag og står for andre sociale tilbud på Christianshavn.

Julehjælp
Skema til ansøgning om julehjælp kan hentes på kordegnkontoret for Vor Frelser Kirke, St. Sønder-voldstræde 2.
Ansøgningsfristen er torsdag d. 3. december, og julehjælpen uddeles torsdag d. 17. december mellem kl. 17 og 18 i Stanley's Gaard.

Vil du være minikonfirmand?
Hvis du går i 3. klasse, kan du blive mini-konfirmand i Vor Frelser Kirke! Vi skal lege, høre bibelhistorier, synge og lave masser af spas. Som minikonfirmand lærer

børnene den lokale kirke at kende og bliver fortrolige med kristendommen. Vi mødes i alt otte torsdage i kirken kl. 13.30-14.45, første gang er torsdag d. 28. januar 2021.
Tilmelding på kirkens kontor, St. Sønder-voldstræde 2, 1419 København K.

Nyt menighedsråd

Menighedsrådsvalget ved Vor Frelser Kirke er afsluttet, og nedenfor ses de valgte medlemmer. Menighedsrådet tiltræder 1. søndag i advent 2020.

Formand:
Lars Schou Pedersen

Næstformand:
Lars Asker Seerup

Medlemmer:
Elsa Berg Brix
Marianne Ø. Hansen
Christian Hindsholm
Bodil Thestrup Jensen
Elin Johansson
Sharon M. Parker
Ebbe Worsøe Petersen
Poul-Erik Fryd Petersen
Gitte Annette Rix
Antti T. Samppa
Eva Vejlyt

Præster:
Finn Damgaard
Rasmus Jensen
Susanne Møller Olsen

Stedfortrædere:
John Michael Andersen
Michael W. Freising
Dorthe Lømke
Henrik Thiesson

Ny administrationschef

Kim Røssell er pr. 1. november 2020 ansat som ny administrationschef i Vor Frelser Kirke. Kim er uddannet cand.polit. fra Københavns Universitet og har en diplom i ledelse. Han har haft ledende poster i Københavns og Frederiksbergs Kommuner. I sin fritid sidder Kim i menighedsrådet i Frederiksberg Sogn, hvor han fungerer som kontaktperson, er formand for valgbestyrelsen og valgt som kasserer i Menighedsrådenes Skoletjeneste Samarbejde (MSS). En anden stor fritidsinteresse er dansk flyvning. Kim er fast skribent på nordens ældste flytidsskrift, FLYV. Privat er Kim gift med Hanne, som er gymnasielærer på Christianshavns Gymnasium, og sammen har de to døtre på 19 og 21 år.

Christians Kirke

December i Christians Kirke

Julemåneden er for mange traditionernes tid, men i år må traditionerne bøjes, så vi kan samles på en tryk og forsvarlig måde. For heldigvis kan vi samles – og vi glæder os meget til at byde jer velkommen i kirken op til jul og i juledagene.

Tilmelding til gudstjenester Juleaften

Der vil i år være begrænsede antal pladser i kirken, og derfor beder vi jer tilmelde jer på forhånd digitalt via kirkens hjemmeside, www.christianskirke.dk.

Det er let og tager få øjeblikke – og du kan tilmelde dig sammen med hele din familie i én ombæring. Find den tjeneste, du har lyst til at deltage i, i kalenderen på forsiden og følg formularlinket dér.

Juleklip med børnene – med video og julekit til print eller afhentning

Det er et af de festligste tidspunkter på året, når kirken fyldes af klippeklistre-glade børn og deres tålmodige forældre. Desværre er vi i år nødt til aflyse børnejulegudstjenesten, da den ikke kan afholdes med forsvarlig afstand.

Men vi vil stadig gerne dele julestemningen med jer!

Som de to forgående år er vi klar med Christians Kirkes julekalender hver dag i december (vi tyvstarter lidt allerede 1. søndag i advent). Hver dag er der et nyt kapitel i Christians Kirkes helt egen julefortælling – og hver søndag i advent kan du hente nyt specialdesignet Christians Kirke-julepynt fra hjemmesiden, så familien kan klippe, flette og klistre derhjemme, mens I lytter eller ser med på julehistorien. Juleaften kan I gøre os selsk-

ab digitalt, når vi sender 'Juleklip i Christians Kirke' – fra os og hjem til jer i stuen. Følg med på kirkens hjemmeside eller facebook-siden Christians Kirke i København.

Har I ikke en printer derhjemme, er I velkomne til at hente et julepynt-kit på Kirkekontoret, St. Søndervoldstræde 2, på udvalgte tidspunkter (se hjemmesiden for mere information).

Det nye menighedsråd er tiltrådt

Den første søndag i advent var der skiftedag i menighedsrådene landet over. I Christians Kirke er et enkelt medlem af rådet trådt ud og et nyt tiltrådt, mens vi på suppleantsiden siger velkommen til flere nye ansigter. Se de nye medlemmer på Christians Kirkes hjemmeside under 'øvrig info'.

Gudstjenester

Søndag d. 6. december
2. s. i advent
Højmesse v/ Flemming Pless
kl. 10.00

Søndag d. 13. december
3. s. i advent
Højmesse v/ Flemming Pless
kl. 10.00

Søndag d. 20. december
4. s. i advent
Højmesse v/ Pia Søtoft
kl. 10.00

Torsdag d. 24. december
Juleaften
Julegudstjeneste v/ Flemming Pless
kl. 13.00 & kl. 16.00

Midnatssmesse v/ Flemming Pless

kl. 23.30
Bemærk: Tilmelding til årets juletjenester på www.christianskirke.dk

Lørdag d. 26. december
Sankt Stefan - 2. juledag
Gudstjeneste v/ Flemming Pless
kl. 10.00

Søndag d. 27. december
Julesøndag
Højmesse v/ Pia Søtoft
kl. 10.00

Fredag d. 1. januar
Nytårgudstjeneste v/ Flemming Pless
kl. 10.00

Udvalgte arrangementer

7/11 kl. 19.30: Zapolski-Strygerne
Velkommen til en aften i storslået musikalsk selskab med musik af bl.a. Bach, Verdi, Strauss og Tchaikovsky. Arrangeret af Kammermusikforeningen af 1887. Entré 150 kr. i døren eller gennem medlemskab.

8/12 kl. 14: Julegløgg i Menighedsplejen
Traditionen tro ønsker vi hinanden glædelig jul med gløgg og lidt andet godt til ganen. Vi tager forbehold for pludselige ændringer ifm. corona-situationen – aflysninger eller lignende vil fremgå af kirkernes hjemmesider.

Arrangementet finder sted i Stanley's Gaard, St. Søndervoldstræde 2, 1. sal. Deltagelse koster 30 kr., som går til Menighedsplejens sociale arbejde - der kan betales med kontanter eller MobilePay. Menighedsplejen er et samarbejde mellem Vor Frelzers Kirke og Christians Kirke.

10/12 kl. 17.00: Fløjtekoncert
Julemusik samt musik af Kuhlau og Mozart ved DK-DM's fløjteklasse. Fri entré.

14/12 kl. 19.30: Julekoncert med Nye Toner og CPH four
Vokalensemblet Nye Toner byder indenfor til en aften med værker af bl.a. Britten og Taverner samt enkelte kendte julesange. De får selskab af barbershopkvartetten CPH four samt

harpenist Tine Rehling. Dirigent: Søren Johannsen. Fri entre.

18/12 kl. 19.30: Beethoven 250 år
I anledning af 250-året for Beethovens fødsel inviterer Christians Kirke indenfor til en aften, hvor den store komponist hyldes med en fortælling gennem musik og billeder. Oplev Beethovens musikalske arv og kom tæt på hans liv og samtid gennem denne koncert, hvor et udvalg af Beethovens største værker arrangeret for orgel og trompet præsenteres i samspil med billeder på storskærm. På orgel: Søren Johannsen. På trompet: Dorthe Zielke. Fri entre.

Vores hus - Amagergade 1 A, B, C, D - en bevarende sanering på Chr. Havn

For 50 år siden købte en gruppe unge - de fleste studerende - ejendommen Amagergade 1, et hjørnehus fra 1860'erne og et ældre sidehus og baghus.

Ejendommen var saneringsmoden og stod til nedrivning som meget andet på Chr. Havn.

Handelen lykkedes ved en blanding af flere forhold: Den unge gruppe tog et stærkt initiativ, ejendom-

men kom på tvangsauktion, og hele molevitten kostede 206.000 kr., som det lykkedes gruppen at skaffe.

Da gruppen overtog huset, boede der stadig mange i lejlighederne, hjørnehuset var en såkaldt korridor ejendom. Der var ikke badeværelser og kun fælles wc'er på gangene og pissoir i gården.

Fordi huset var kondemneret, havde Københavns Kommune genhusningspligt

overfor de oprindelige beboere, der gradvist fraflyttede til bedre lejligheder - en del på Amager.

Straks i begyndelsen af 70'erne gik istandsættelsen i gang. Ved hårdt eget arbejde, saneringstilskud og håndværkerindsats fik gruppen sat ejendommen i stand. Og der blev optaget millionbyggelån i Amagerbanken. Her var kautionister nødvendige. Hjørnehuset og sidehuset blev bevaret, mens baghuset blev revet ned.

Den samlede byggeproces varede i omegnen af 6 år og kom til at koste 2,8 millioner.

Ud af de mange små, dårlige lejligheder blev der 7 store familieboliger med moderne bekvemmeligheder.

Fra 1974 kunne der - lidt efter lidt - flyttes ind i Amagergade 1, der efter at have været interessentskab overgik til andelsboligforening.

Siden da er gruppen, der købte huset, gået fra studerende til færdiguddannede med et langt arbejdsliv til nu at være pensionister. Og de fleste af dem, der var med fra starten, er her endnu.

Huset Amagergade 1 fejrede sit 50 års jubilæum den 20. november i år. Det er den dag vi, der bor i ejendommen, betragter som 'husets fødselsdag', fordi det er den dag, hvor ejendommen blev reddet fra nedrivning. Husets historie går dog meget længere tilbage: midten af 1700-tallet for sidehuset

Foto: Knhv.s Stadsarkiv

og midten af 1800-tallet for hjørnehuset.

Historien om Amagergade 1 er et godt eksempel på initiativ, indsats og sammenhold. Det er den væsentligste årsag til, at projektet lykkedes, og at vi har råd til at bo her som

pensionister, selvom Chr. Havn er blevet et dyrt kvarter. Vi er selvfølgelig selv en del af de ændringer i befolkningsstrukturen, som er sket her i de seneste 50 år.

Vi ønsker os selv til lykke

og synes, at "Christianshavnerens" læsere skulle kende lidt til vores historie.

Tekst: Britta Krogh-Lund og Ruth Plovgaard

NY FOTOUdstILLING BRYDER TABU OM MÆND I KRISE

Ny udstilling støttet af Mandecentret og KVINFO sætter fokus på mænd i krise i anledning af den internationale mandedag den 19. november.

Den nye fotoudstilling En rigtig mand sætter fokus på sårbarhed og tabu og hvordan den almindelige opfattelse af, hvad 'en rigtig mand' er, ikke altid stemmer overens med virkeligheden. Udstillingen åbner torsdag den 19. november som markering af den internationale mandedag 2020.

Undersøgelser viser, at nogle mænd falder rigtig dybt, når de er i krise. Det ses blandt andet i statistik for ensomhed og selvmord.

16 unikke og ærlige historier om sårbarhed og krise

En rigtig mand fortæller 16 historier i foto, tekst og lyd om mænd, der forsøger at finde deres ben igen, efter at de har mødt problemer og vold af forskellig art.

Udstillingen er et unikt indblik i mændenes oplevelser, følelser og tanker. Den prisbelønnede dokumentar-fotograf Andreas Haubjerg har fulgt mændene i flere måneder og fotograferet dem, mens de boede på Mandecentret. Udstillingen er

mændenes egen fortælling og viser dem, mens de er allermost sårbare.

"Min egen forståelse for, hvad en mand er, har ændret sig. I løbet af arbejdet blev jeg ved med at sige til mig selv, hvad hvis nu jeg havde siddet over for en kvinde, hvad havde min forståelse så været? Det har fået mig til at tænke på, hvordan vi ser på mænd i dag," siger fotograf Andreas Haubjerg.

Mænd i bunden af statistikker

Det vurderes, at 19.000 mænd årligt udsættes for partnervold, ligesom mænd er overrepræsenterede blandt hjemløse og dominerer selvmordsstatistikkerne. Samtidig går mænd 30 procent mindre til lægen og lever i gennemsnit kortere end kvinder.

Årsagen til den dårlige placering i statistikkerne kan være, at mænd mangler et socialt netværk, hvor der er plads til dybe samtaler og sårbarhed. Mange mænd kan samtidig ikke identificere sig med at være i krise. Så længe, der ikke tales højt og åbent om problemerne, risikerer mænd at krisen bliver dybere og at de ikke

får den hjælp, de har brug for.

Mand på mange måder: Mere åben opfattelse af maskulinitet

Mandecentret og KVINFO har støttet udstillingen økonomisk for at give disse mænd mulighed for at fortælle deres egen historie og for at opfordre til endnu mere diskussion af maskulinitet og maskulinitetsopfattelser. Den gængse, snævre for-

estilling om 'en rigtig mand' skal ikke begrænse eller give problemer. Tværtimod bør der være plads til at være mand på mange måder.

"Vi har set frem til denne udstilling, for ikke nok med, at den viser mænds sårbarhed, så fortæller udstillingen noget endnu vigtigere, nemlig at uanset køn, har alle, som har været udsat for vold, ret til hjælp og opmærksomhed, og dette takker vi KVINFO for at støtte op om," siger Christina

Kirkegaard, forstander for Mandecentret København.

Åbent og modigt
Også KVINFOs direktør glæder sig over udstillingen:

"Som videnscenter om køn finder vi det utrolig vigtigt at sætte fokus på, hvordan mænd ofte falder dybt, når de falder. Det kunne gavne os alle og vores samfund, hvis man havde lov til at være mand på mange måder. Det

bidrager disse mænd til at vise ved at fortælle åbent og modigt om deres sårbarhed," siger Henriette Laursen, direktør for KVINFO.

Fotoudstillingen udstilles på Islands Brygge i samarbejde med Kulturhuset Islands Brygge og du kan opleve den fra den 19. november 2020 til den 19. januar 2021. Udstillingen er udendørs og frit tilgængelig for alle.

EN RIGTIG MAND

Af Andreas Haubjerg

Nytårsaften på Christianshavn

Der var konstant fjendskab mellem Bodenhoff kvarteret kaldet Benenden og Hovedenden som skilte ved Bådmandsstræde. Medens vi var i Skole var der fred og hvis man skulle besøge en skolekammerat der boede i modsatte ende af en selv, måtte man følges fra og til skilleinjen. Mellem Jul og Nytår samlede vi juletræer som skulle brændes af Nytårs aften og i den periode var der dømt krig mellem alle kvarterer lige med undtagelse når vi blev enige om at samle i fællesskab på Amager fra Christmas Møllers plads til Holmbladsgade og på Islands Brygge. Det kunne godt være en flok på op til 60-70 unger der drog afsted hvilket ofte førte til nævekampe for indtrængen på de andres domæne.

Steder der var bål i min opvæksttid, som jeg husker det, var i kvartererne 60eren (krydset Sankt Annæ gade-Wildersgade) – Col De Sac (Sankt Annæ gade) – Benenden (Burmeistergade/Prinsessegade) – Amagergade (Christianshavns Voldgade) - Bryggergården (Prinsessegade/Sofiegade) - Sofiegården (Sofiegade/Dronningensgade).

Det store problem var så hvordan vi gemte Juletræerne så politiet ikke kunne finde dem, idet det var ulovligt og hvis de fandt dem, blev de konfiskeret og kørt væk. Vi kunne så finde på at gå på rov hos hinanden hvis vi kunne opsnuse hvor de gemte deres træer. Sommetider fangede vi en af de små drenge der havde forvildet sig ind i vores område og tvang dem til at sladre om hvor de i hans kvarter havde

gemt juletræerne.

Dagen inden Nytårsaften havde de unge i vores kvarter klaget over at politiet havde fundet og fjernet vores træer. Vi var fire kammerater (Teddy – Steen Fisk – Lille Per og mig) som på Dansestedet Charlie Brown i Strandgade overhørte Oluf fra benenden praler over for tjeneren med hvor og hvordan de havde gemt Benendens indsamlet juletræer. Vi blev så enige om at hugge "Benendens" træer, vi spekulerede så på vej derned over, hvordan vi skulle fragte dem ned til 60-eren og ved Overgaden Oven vandet stod mælkekemandens store lacykel, vi sparkede låsen op, hentede træerne som var gemt i nogle skure i baggården nr. 96-98 vi måtte køre 3 gange. Da vi var færdige, blev vi enige om at når nu vi var i gang kunne vi ligeså godt hente Cul De Sac's juletræer i Sankt Annæ gade, men da vi skulle krydse Prinsessegade kom der 2 Politibetjente på gåben og de satte efter os, den ene fangede Steen Fisk og Lille Per og den anden fangede Teddy og mig bag en port dør. Da der ikke var radioer og mobil telefoner på den tid måtte den ene panser løbe op til Torvet hvor der var en af politiets telefonstandere for at ringe efter et Salatfad.

Vi talte så om at stikke af for den ene betjent kunne ikke holde på alle fire, vi stak så af i hver sin retning men desværre blev Teddy og jeg fanget igen og kørt op til "Under Elmene" for afhøring og skulle tømme lommerne, jeg havde så en lønningskuvert på mig med 2100,-kr fra Fredgaard Radio, så lød det "nåh lille ven hvor har du de

penge fra" det måtte de lige undersøge, så vi blev smidt i brummen.

Næste dag ringede de til Fredgaard Radio i Fredensborggade og talte med bestyreren, som kunne bekræfte at jeg var ansat der og havde fået løn dagen før. Da jeg ikke var kendt/søgt og havde ren straffeattest blev jeg løsladt lørdag kl.10:00 og slap med en skideballe. Jeg kom ikke på arbejde den dag. Lørdag eftermiddag opsøgte vi så mælkekemanden som vi kendte for at betale for den opbrudte lås, først var han godt gal og truede med alverdens ting men da han hørte historien med juletræer og brummetur, grinede han og tilgav han os. Vi kunne godt risikere at politiet fandt juletræerne flere gange og så var det bare i gang med at samle igen. Opfindsomheden var stor når vi skulle gemme vores indsamlet juletræer for det skulle være et nyt sted hver år så andre kvarterer og politiet ikke kunne finde træerne. I nr. 60 Wildersgade havde vi et par år i træk rigtig mange juletræer.

Et år havde vi været meget snedige ved at gå gennem døren til en gård i Sankt Annæ gade med juletræer og ud ad en anden dør i samme gård og efterladt spor af træerne. Politiet fandt aldrig ud af at vi kravlede op på taget af nabobygningen og hejste dem op og gemte dem på loftet. Et andet år var der en kondemneret bygning, som var rømmet og den fyldte vi op med træer fra 1 sal til loft og fejede udenfor for at slette spor, så hvis politiet lyste ind i den høje stue, kunne de ikke se juletræerne.

Når træerne skulle brændes af nytårsaften i krydset Sankt Annæ gade/Wildersgade manglede vi mange gange brændstof specielt hvis det regnede, så sang vi "penge til petroleum penge til petroleum" og hvis der ikke var nogen der kom frem med petroleum, gik vi ind i gårdene, fandt en Knallert og tog slangen fra tanken af og fyldte en flaske og så var den klar. Indimellem skete det, at bålet blev så højt at det nåede op til gadelampen så glasset og pæren sprang. Når brandvæsnet kom

og slukkede vores bål i gadekrydset, kunne de se ned af, Sankt Annæ gade hvor Cul de Sac havde gang i deres bål, når brandmændene var færdige med at slukke vores bål, trak de træerne ud til siden og kommunen skulle så komme og fjerne resterne. Brandvæsnet kørte så mod Cul De Sac for at slukke deres bål og sådan fortsatte det med klokken 9-10-11 og det helt store bål kl. 24 og hvis der var flere træer tilbage, blev det til et kl. 01:00 bål. Vi gemte så de træer, der

ikke var brændt inden kommunen kom for at fjerne træerne, så selvom de var våde, kunne vi godt få gang i dem igen ved at samle dem og hælde benzin på, når vi havde fået gang i bålet, smed vi flere tørre træer på. Nytårsaften var også den dag hvor vi kunne være længe ude og besøge andre familier som havde gang i en fest.

Tekst: Finn Andreasen

Debatten om Christianshavns Torv for 100 år siden

"Kampen om bebyggelsen foran Vor frelsers Kirke" er den dramatiske titel på et publikation fra 1929, som Christianshavns Lokalhistoriske Arkiv modtog forleden.

I 1920'erne blev Kvindefængslet, der lå der, hvor Lagkagehuset ligger i dag, revet ned efter at Staten havde solgt det til Københavns Kommune for 900.000 kr. Flertallet i Borgerrepræsentationen ville på baggrund af bolignoden opføre såvel 2 værelses lejligheder som 4-5-og 6 værelses lejligheder. Vel at mærke til priser som ingen af beboerne i de øvrige huse langs Torvegade, der også blev revet ned ved samme lejlighed, ville kunne betale.

Der var en vældig bevægelse for at området skulle frilægges til torv, således at bydelen fik et ordenligt samlingssted, samt ikke mindst at udsigten til Vor Frelsers Kirke ikke blev skæmmet af højden fra 5-6 etages byggeri.

Datidens græsrodder og meningsdannere fra arkitekter, grossererere, kunstnere,

forretningsdrivende og jurister kæmpede desværre forgæves. Ellers kunne vi have haft byens bedste plads lige ud til kanalen. Se illustrationerne.

Pjecen dokumenterer debatten i aviserne og Borgerrepræsentationen. Og den minder i den grad om nutidens debat om grønne åndehuller og visuelt flotte byrum. I pjecen beskrives

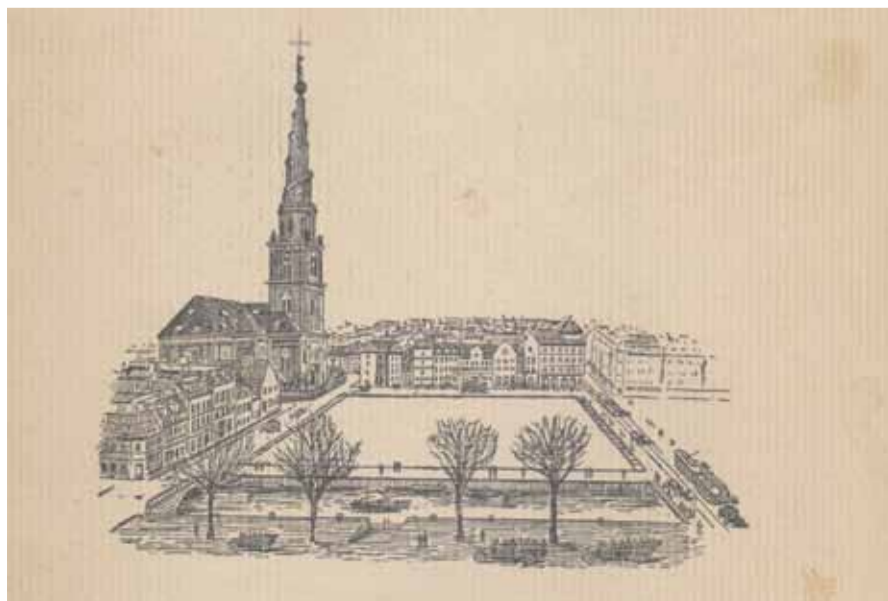
desuden en række professionelle alternativer til bebyggelsen.

Men tak for kampen til Frank Utzon, Kai Fisker, Poul Henningsen, Harald Heering, Johannes V. Jensen, P.V. Jensen Klint, Steen Eiler Rasmussen, Svend Rathsack og ca. 50 andre, der kæmpede for et livet

mellem husene.

Tekst: Asbjørn Kaasgaard

R.C. Mortensen: Kampen om Bebyggelsen foran Vor Frelsers Kirke. 47 sider. Levin & Munksgaards Forlag, 1929. Bogen kan læses på databasen på Christianshavns Lokalhistoriske Forening & Arkivs hjemmeside.

Gratis advokatvagt

Sted:
Kulturhuset Islands Brygge

Tid:
Mellem kl 17-18.
Den første tirsdag i hver måned

Spørgsmål:
Advokat Karin Øhlenschläger (tlf 60165924)
Advokat fm. Mai-Britt L. Friis (tlf 23203533)

Frisør

OZON

Peter Thorup Dronningensgade 45

32 54 58 60

En Grand Old Gentleman på Christianshavn

Skal man sige "De" eller "du"? Det er et spørgsmål, som for længst er afgjort: i dag er vi alle du's. Ikke desto mindre var det spørgsmålet, der dukkede op, da Christianshavneren skulle interviewe Kristian Hvidt. Ikke hos Hvidt, men hos intervieweren. For at møde Hvidt manede til ærefrygt. Jeg mener, en mand, der i sin barndom kendte et familiemedlem, Marie Henriques, som kunne fortælle historier om selveste H. C. Andersen, der lavede en lille klippe-klistre bog til hende (som kun han kunne det), kaldet "Historien om Marie og hendes barnepiges rejse gennem Europa"?

Der træktes lange tråde til fortiden i hr. Hvidts fodspor. En 91 årig spillevende herre, der

har skrevet bøger om alt fra Edvard Brandes ("En radikal blæksprutte"), over Luis Pios datter, Sylvia Pio, ("En adelig socialist"), til Lis Jakobsen ("Furie, forsker, frontkæmper"). Foruden om stifteren af Davids Samling ("Kunst og kapital"), Kvinder på Tinge, Københavns Rådhus's bygning og indre liv i 100 år, Flugten til Amerika, ja, selv Europas historie gennem 1000 år. Med meget mere. Som i rigtig meget mere. Alle værker gennemarbejdede, så anmeldere kommer med kække kommentarer a la "Hvidt er værd at vente på". Anmelder, historiker, forfatter, biografiforfatter står der bl. a. på hans beskæftigelse. Ridder af Dannebrog af 1. klasse. Jo, vel maner han til ærefrygt.

Læserne mødte kort hr. Hvidt i november nummeret af avisen. Ved præsentationen af hans seneste bog om 40 malerier fra Christianshavn (udgivet af Veluxfondet. Sælges for 100 kr. i Vagthuset). Vi blev nysgerrige og går her i dybden. Så lad os starte med begyndelsen. Han er søn af kunstmaler Daniel Hvidt. Blev født 1. september

1929 på Frederiksberg, men opvokset i Svinget, her i starten af Amager. Under krigen flygtede hans mor, der var afjødisk afstamning (efter vekselærer Ruben Henriques, der kom til København i 1752), til Sverige, og Kristian kom på kostskole i Helsingør. Adspurgt om, hvordan det var, svarer han pragmatisk: "Man må tage det, som det kommer". Og tilføjer "Jeg er heldigvis ikke så sårbar". Boede som 20 årig til leje i Prinsessegade, hvor han blev smidt ud for at have tændt for en varmeovn (unge mennesker forventedes at kunne tåle kulde). Så flyttede han til kunstnerhjemmet i Gothersgade, lige over for Botanisk Have. Hans far, hvis slægt stammer fra farver fra Randers, mente ikke, han skulle gå i hans fodspor. Han anså maleriet for et "brødløst erhverv", og ville derfor ikke lære ham det. Selv siger Kristian Hvidt: "Jeg havde heller ikke talent for det". Så Kristian, yngste søn med en bror, der var 6 år ældre, tog en højere handelseksamen, og opnåede at arbejde et år som isenkrammer. Far havde tænkt, han med en praktisk baggrund kunne

ende, måske ikke som stormogulen C.F. Tietgen, men noget derhenad.

Ambitioner har det ikke skortet på. Kristians evner heller ikke. Men andet trak i Kristian, og han skiftede spor og studerede historie og fransk ved Københavns Universitet, og blev i 1972 dr. phil.. Senere blev han ansat ved Rigssarkivet i København, og endte på Folketingets bibliotek, hvor han bl.a. havde tilsyn med kunsten i den del af Christiansborg i samarbejde med Statens Museum for Kunst. Han nød de to ben, han arbejdede på: dels det praktiske arbejde på Christiansborg, dels livet som forsker. Familieliv? Jamen, det blev der også tid til. Et liv i Charlottenlund med kone ("I de 52 år, vi var gift, havde vi aldrig en dag uden glæde. Aldrig.") og fire børn. Spørg ikke, hvordan han fik tid. Hvordan han stadig får tid. For selvom bentøjet driller lidt, så er han stadig i fuld gang. "Jeg har brug for et strikketøj", siger han om sine skrivelser, og tror, han nok fik sin fabulerende evne fra sin mor. For at være helt korrekt (og det er

hr. Hvidt- også), så citerer han Goethe (på tysk, natürlich), for at fortælle, at "sin ranke holdning fik han fra sin far, sin evne til at fabulere fra sin mor".

"Jeg har skrivekløe", konstaterer han, med en mine, så man bliver overbevist om, at det eksisterer rent fysisk. At han er nødt til at skrive. For sådan virker det. Som om han skriver og forsker ud fra en nødvendighed. Ud fra en stor glæde. Og nysgerrighed. "Jeg elsker ikke at vide, hvad der venter rundt om næste gadehjørne." Det næste, han går i gang med? En hjemmeside. Gå ind på nettet og skriv "Kristian. hvidt.net". Bare vent og se. Som før nævnt, Hvidt er værd at vente på.

Han vendte tilbage til Christianshavn for ca. 8 år siden. "Jeg savnede kvarteret", siger han. "Menneskene. Hyggen. Og det ubekymrede". Det sidste ser han forsvundet med coronaens indtog. Og det er han ked af. Men ellers er han et glad menneske. "Jeg har fundet mig en kær veninde", fortæller han. "Vi deler alderdom. Hun forkæler mig". Og peger på røde roser omkring i lejligheden. Men tro os,

vi er sikker på, at han også forkæler hende. Med historier, med livsglæde. Og med en utrolig og sjældent evne til at lytte. Det er det indtryk, som Christianshavneren går hjem med, en sen eftermiddag i november, mens tusmørket sænker sig, maven er fyldt med god, let roget te, vindruer og diverse frugter, småkager og chokolade. Og nogle dejlige glas Tawny portvin. I et hjem, hvor æble-geranium vokser til uanede højder (adspurgt, forklarer han dens trivsel sådan: "Jeg giver det kun vand i underkoppen. Og så taler jeg til den". Tippet er hermed givet videre). Hvor pelargonien blomstrer for fulde, væggene viser kunst, boghylderne bugner. Midt i det hele bor en livsnyder, der har forskønnet andres liv. På Christianshavn, på Christiansborg, i hele landet. 91 år ung. "Min mor blev 92 år. Jeg tror ikke, jeg bliver så meget mere," siger han. Konstaterende, ikke sorgfuld. Han har haft et rigt liv. Og har det stadig. Og inde i undertegnedes hoved siger jeg stadig "De" til ham. Med stor ærbødighed. Over at have mødt en ægte Grand Old Gentleman. Her på Christianshavn. ebb

Glimt af fremtiden: Mon du skal stjæle en bænk?

August 2021- den ligger langt væk. Alligevel åbnedes en sprække for et glimt ind i den her i slutningen af oktober. Et par timer kunne man få lov til at smugkigge. Ind i Maria Rubinkes værksted i stukkator Bdr. Funders værksteder i den smukke 1780'ér gård i Wildersgade 51. Ikke fordi Maria er vild med tilskuere til sine kreative processer. Men hvad gør man ikke for en god sag? I dette tilfælde World Pride & EuroGames, som afvikles i samarbejde med Copenhagen 2021 i København og Malmø. Flüggers er gået ind i samarbejdet. De giver 3 ½ kr. for hver solgt farveprøve (og dem sælger man mindst 1 ½ mill. af, så det batter). Derudover har de sponsoreret Michael Kvium og Maria Rubinke til at dekorere 2 "dialogbænke", der til næste år sælges på auktion, hvorefter overskuddet

går til Copenhagen 2021. En række andre bænke vil blive dekoreret af amatør-kunstnere og stilles op rundt omkring. Beregnet til at folk kan stjæle dem og sætte dem op, hjemme hos sig selv. Så kridt dine tyve-handsker og tænk over, hvor du vil have dem stående. Drømme kan man altid. Desuden lancerer Flügger et børnetapet til februar. "Born to be me", hedder det. I kønsneutrale farver, naturligvis. Vi har en anelse om, hvem den kendte kunstner bliver. Men lad os komme tilbage til det, når vi når til foråret. Og lad os vende opmærksomheden mod dialogbænkene. Michael Kviums? Forventningerne hos Christianshavneren var store. Man blev lidt skuffet. En pæn træbænk. Malet en pæn gul farve. Med tre sorte knopper på højre øverste hjørne. "Blind date" er titlen. Helt ørligt, Michael. Men selvfølgelig,

det er tanken, der tæller. Og den skal nok indbringe et pænt beløb til en god sags tjeneste. Siger vi, lidt skuffede. Maria Rubinke, derimod. En bænk, hvor en kæmpe tudse sidder. Bænken er ved at knække under dens vægt. I bænken er ridset et hjerte med en pil i. Ingen bogstaver. Det kunne være ingen og enhver. Er tudsen en fortryllet prins? På gulvet ligger en lille pige-sko. Hvor er prinsessen? I Tykke Tudsens mave? Maria røber det ikke. Hun er allerede i gang med en stor skulptur af en tre meter høj isbjørn. Den skal stå i Horsens. I nærheden af hendes "Wanna-be" havfrue, som har nakket

en torsk. Vistnok. Tro os, den isbjørn kommer der også til at ske grumme ting med. Måske noget med et lille barn. Maria siger intet. Endnu. Isbjørnen kommer til at stå i marmor. Hr. Tudse bliver lavet i bronze. Kommer til at stå på Glyptoteket, indtil den er solgt. Havde jeg pengene, ville jeg sætte dem på Tudse. Også selvom man skal passe lidt på ham. Livet er ikke kun lagkage og overflade, siger Maria. Det er ikke dårligt at huske på. Mens man sidder på en bænk, med en skøn, lidt farlig tudse ved sin side. Og skuer ind i 2021.

ebb

NY BOG OM KUNSTMALERE PÅ CHRISTIANSHAVN

Historikeren Kristian Hvidt har i sit 91-årige lange liv skrevet et stort antal bøger om historiske og kulturelle emner. Den 29. oktober 2020 hans foreløbigt sidste bog med titlen "Malerkunst på Christianshavn", udgivet af Christianshavns lokalhistoriske Forening.

Christianshavn by og volde er maleriske og har gennem 300 års under skiftende vilkår været besøgt af talrige kunstnere, der efterlod sig malerier i mange stilarter. I denne bog er udvalgt fyrretyve malerier, deraf mange af dansk kunsthistories bedste kunstnere som Hammershøi, Krøyer, P.C. Skovgaard, Weie og Hoppe. Nogle af malerne har boet og

arbejdet dér, men andre mere ukendte malere er fra midten af 1700-tallet til i dag kommet og stillet deres staffeli op ved Christianshavns kendte kanaler, gader og volde.

Til hvert maleri har Kristian Hvidt skrevet en tekst, præget af hans omfattende kulturhistoriske viden og kærlighed til den malerkunst, han som malersøn lærte at kende tidligt i sit liv.

Bogen koster 100 kr. og kan købes i Vagthuset Torvegade 75 hver lørdag kl. 13-15 eller ved henvendelse til lokalarkivet@chrarkiv.dk

Du kan se og høre Kristian Hvidt fortælle om Christianshavns kunsthistorie på Christianshavns Kvarter.

Samtaler om tåge – Nordatlantens Brygge udstiller færøsk samtidskunst

Vi træder ind i det farvestrålende rum og ser os om efter tågen, klar til at samtale. Dér! Men nej, det store, fængende grå maleri bagest i rummet ændrer udtryk, som afstandens mindskes. Tågen letter, og frem træder bogstaver, tal og figurer. Foggy London by night bliver vi enige om, mens vi sammen finder halvmåner. Rannva Kunnoys After History fra 2018, bosiddende i London. Historien efterlader os med fragmenter?

Udstillingen præsenteres godt nok som omhandlede færøsk samtidskunst snarere end tåge, og det er såre sandt. Masser af kunst - og tågen? Glem det - det var ikke det, vi fik. Men så fik vi så meget andet. Os to, der, for tage udstillingens titel alvorligt, sammen bevægede os ind på museet. I ført forskellige mundbind og glade forventninger.

"Blandede bolcher" kunne også have været udstillingens titel. Ikke mindst til det første værk af Hansina Iversen, som formår i stort format

(hun laver ikke skitser, men går ud fra formatet) at give et let og feminint udtryk. I lyse farver, der ikke går over i kvalmende pastel. Hun siger selv, at hun først sidder længe, før hun tager afsæt og sætter det første penselstrøg ("som en atlet, før løbets start"). Og de store penselstrøg sidder præcist, som de skal. Syntes den ene af Christianshavnerens udsendte. Den anden lod sig langsomt overbevise. For sådan er samtalen og kunstens opgave: at gøre os klogere på os selv, hinanden og måske forandre mening. Hansina Iversen er yderligere repræsenteret med 4 værker på 1. sal. Der udgør de tre på endevæggen et så fint hele, at det vil være synd at skille dem.

Færøsk og færøsk, spørger man sig selv, mens man studerer værklistens mange navne. De øvrige danske og finske kunstnere samt en enkelt brite har alle arbejdet eller udstillet på Færøerne, og det tæller så for en omgang.

Godt så! Udstillingens

drilske varebetegnelse sætter bestemt samtalen i gang!!

Og snakken gik fra start livligt. Julia Sass, hvis kunstbog fra 2019 i japansk sort papir hedder "Black fog rising" (mon hun har haft en finger med i udstillingens titel?) var for voldsom for den ene af os. Og hvad mon billederne forestillede? Vi stod med hovederne på skrå og fabulerede. Og hvad vi kom frem til, var helt sikkert ikke kunstnerens mening. Så det holder vi for os selv. Men det satte gang i samtalen. Og det var jo i bund og grund hele meningen.

Konceptkunstneren Svend-Allan Sørensen har lavet grafik, sorte 'pasfotos' med kulørte omrids i samme farve som teksterne. Lidt Warhol-inspiration? To danske forfattere er citeret på færøsk! Hvem der bare kunne det sprog... Et enkelt dansk citat kan vi dog afkode. På 1. sal genfandt vi Sørensen "Have you ever seen the rain, 2020.

En lille Bjørn Nørgård er også med i det hele. Bare fordi han har udstillet på Færøerne, forstås. Det øverste af en ryg, set bagfra. En bøjet nakke, starten på rygsøjlen, blottede skuldre. Er det en mand eller en kvinde? Vi var uenige. Sårbar og smuk. Uanset gender.

Kan det samme siges om Dennis Agerblads 3 "Selvportrætter i drag"? "Heftige" er det første indtryk. Komponist og performer optræder han med sine "homo-ristiske" dragshow med sine trash veninder, med sange som "Ren lort", "Pis på mig" og "I'm just a normal Man". Det første billede er af drag-dronningen for fuld udblæsning, drinks i hånden, læbestift tværet ud, manisk grin. Det næste af, hvad vi gættede var, Mor, med håret sat til perfektion,

stram og kølig. Det sidste ham med overskæg og paryk, bange og med et skræmt udtryk i øjnene. Ved siden af billederne hænger de stykker tøj, som portrætterne er afbilledet i. Ægte vintage, anno 60'erne. På gulvet står de forskellige parykker, sko, håndtasker. Anderledes, insisterende på at være netop mig. Uanset om du kan lide det eller ej. Udstiller og rører dybe, provokerende og fortrængte følelser. Ikke lige til at hænge op over divaneren.

Færøernes grafiske værksted hedder Steinprent, og de udstillede tryk fylder hele endevæggen inden for døren. Her er nok at gå på opdagelse i: 25 kunstnere. Nogle særdeles kendt, andre up coming. Væggen er et genbesøg og et nærstudium værd!

Midt på gulvet er to lysinstallationer af Jóhan Martin Christiansen, visuel kunstner. Store paraplyagtige skærme med stærkt lys og en smuldrende belægning af henholdsvis brunt og gråt ler (?). Jord og klipper. Færøerne er da betagende grønne i våd tåge?

På 1. sal hilser vi på isbjørnen og møder så Randi Samsonsens stofarbejder samt ophængningen Dont Touch My Silver Balls, 2020. Hm, siger vi bare med et blik på selvmordsrebet. Kvinder der hader mænd, eller?

Randi Samsonsen bryder grænser for, hvad og hvordan tekstil kan benyttes. Første blik gav hurtige kommentarer ("Pæne folder" og "Lidt vel nemt") af hendes billeder med strimler af stof, klippet fint sammen. Ikke desto mindre vendte den ene af os tilbage til dem, også i tankerne. Og endte med at sende fotos af hendes kunst til enhver bekendt, der måtte have den mindste interesse i det. For hvorfor

må og kan man egentlig ikke male med stoffer og mønstre?? Hendes store værk "Don't touch my silver balls": skinnende sølvstof-pude, ophængt som en boksebold (eller snarere: to) i en hangmans løkke og reb vakte rædsel og afsky. Bare tanken kunne få det til at krybe i én. Indtil man så værkets skygge på gulvet: et hjerte.

Lad os haste hurtigt videre, forbi skeletfigurerne, der både siddende og stående lod den ene af os kold, men gav den anden associationer til den nys overståede mexicanske 1. novembers Dødes Dag, hvis oprindelse fortæller sig... vi tør ikke sige "i tågerne", men nøjes med "tusindvis af år tilbage".

Med Alda Mohr Eydundottir får vi udstillingens smukkeste værk. Her er poesi, eventyr og magi. Værket skal opleves fra alle sider, det skifter karakter konstant, og det samme gør skyggespillet på gulvet. Her blev vi, og samtalen forstummede i betagelse. Alda Mohr Eydundottirs vævede installation gav med sin lethed minder om Berit Hjelholt (født i et finsk fiskerhus og hvis vægtæppe "Som en rejselysten flåde" i tre årtier hang bag folket-

ingets talerstol). Vi var begejstrede, gik tavse rundt og rundt om Aldas værk, der ikke blev ringere af Nordatlantens rustikke og stemningsfyldte rum. Lad hende selv blande sig i samtalen og beskrive det med egne ord: "At ændre det, der var meningen. At hive en åre gennem det tunge hav. At tvinge havet at bukke under. Bukke sig for mig. Klapp for mig. Som havet, der har klappet stenene på skuldrene. Mens grindatågen er på vej".

I en coronatid trænger man til oplevelser, og det er det, kunsten kan give. Ikke mindst hvis man samtaler om den. Opløftede skiltes vi og drog hver især hjem med fyldte nethinder og mættede sind. Hvem ved, måske møder vi sågar en af dagene en færing, vi kan samtale om tåge med...

Nordatlantens Brygge, Strandgade 91, "Samtaler om tåge", kunst på Færøerne i det 21. århundrede. Sluttes d. 21. februar 2021. Åben mandag til fredag 10-17., lørdag-søndag 12-17. Entré: voksne 40 kr., pensionister 30 kr., studerende 20 kr., børn under 12 år. gratis. Tekst: ebb og Susanne Fotos: ebb

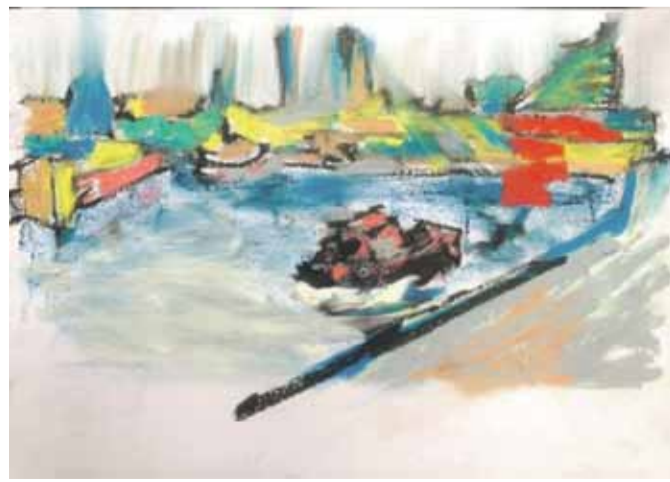

Christianshavneren

Christianshavneren ser det som sin opgave at oplyse. Underholde. Og inspirere. Det sidste er sket her, hvor to af vore trofaste læsere, Lars Stigvad og Hans Heepe, har fabuleret videre på Christianshavner-fotos: dels novembernummerets forside, dels et ældre af bladets fotos. Vi har fået lov at dele dem med læserne. Og "at dele" er måske i virkeligheden avisens fornemmeste opgave. ebb

"Fuldmåne over Christiania", Hans Heepe, privateje

"Lodsbåden på vej ud af Lynetten", LarsStigvad, privateje

Stadens Museum for Kunst

Udstillingen i Stadens Museum for Kunst - Gallopperiet, forlænger udstillingen Træer - vand - kommunikation, til og med søndag d.6. december.

Der vil være forskellige workshops i løbet af ugen.

Åbningstider tirsdag til fredag kl.14-19 Lørdag og søndag kl.12-19.

Magisk Julestue igen i år fra torsdag d.10 december til søndag d.20. december.

Dronningen af surdej slår til igen.

Bagedysten er et af de allermest populære programmer. Hvem elsker ikke at sidde i sofaen (muligvis med købekagen) og svælge i de kreative kagekreationer, der dukker op på skærmen? At studere de udvalgte deltagere, der alle er taget, fordi de besidder en blanding af skærmtække, folkelighed og frem for alt - formår at blive ved med "smile i stressede situationer". Også når det hele går galt, og vi sidder derhjemme og bliver lidt fornøjede. For tænk, selv de dygtige mennesker kan også opleve, at madkunstner går i ged. Vi er ikke alene.

Og deltagerne bliver en del af vores kollektive historie - vi er på fornavn med dem, følger dem i op- og nedture. Så da Christianshavneren erfarede, at en af deltagerne i programmet havde hjemme i lokalområdet, ja, så skulle vi naturligvis kigge ind.

Wissam (for hende er det) er ikke ubekendt på Havnen. Stod i mange år på apoteket på Torvet. Huskes for sit store og aldrig manglende

smil. Farmaceut af uddannelse. 5 år på bagen på Margretheholm. "Det minder lidt om min barndoms lokalområde i Ishøj. Vi kommer hinanden ved. Det er næsten som et bofællesskab. Man føler sig aldrig alene. Og vi deler med hinanden" (Og lad os blot tilføje - Wissam er nok ikke den ringeste nabo-deler af have). "Havde nogen bagt, så delte man ud til naboerne". Netop det med at dele, er noget hun har med hjemmefra. "Der var så mange forskellige kulturer i min opvækst. Det lærte mig meget om værdien af forskellighed. At kunne tilpasse sig." Wassim indrømmer, at hun derfor er lidt af en kamæleon, som altid har kunnet finde sig til rette i nye situationer. Noget hun også lærer sine to børn. Samt at et smil altid bygger bro. Som vi kender hende - fra Dysten, fra apoteket.

Men Wissam har mange andre sider. Som vi ikke kender. Boksning, f.eks. Hendes far har "altid" haft en bokseklub, og, som ældste pige med to

ynge brødre, følte hun det som en selvfølge, at hun som barn og ung pige skulle være i stand til at forsvare sig. "Men ikke kun det", forklarer hun. "Boksning handler om mange andre ting. Kondition. Motion. Selvtillid. Fællesskab. Kontrollere temperamentet." Hun prøvede kort thai-boksning ("alt for brutal en sport"), før hun fandt C.I.K på Christianshavn (som blev oprettet allerede i 1921, og som har opfostret nogle af Danmarks største boksetalenter, fra Tom Bogs til Mikkel Kessler). Her træner hun. Når hun ikke løber. To af hendes passioner.

En tredje er Wissams passion for surdejsbrød. Første gang Christianshavneren skulle komme på besøg, havde hun lavet et pragtseksemplar. Corona-smittemulighed (heldigvis ubegrundet) gjorde, at vi måtte nøjes med et billede. Det så vidunderligt ud. Passionen deler hun med sine "brød-brødre", som hun kalder dem. De mødes, rundt om i landet,

tilbringer dage med at bage og diskutere temperaturer, konsistens. "Jeg laver logbog over mine brød", smiler hun. Og drømmen er at lave

kurser, hvor folk kan lære, bage og udveksle erfaringer. Hun mangler blot at finde passende lokaler. Kender en Christianshavner til Ste-

det, så kontakt bladet, så videreformidler vi det. For her på Havnen hjælper vi hinanden. ebb

Wissam deler glad ud - til både venner, familie, naboer - samt Christianshavnerlæsere

"Christianshavnerdrømmen"- til jul eller blot til glæde

På opfordring har Wissam skabt kage, specielt til Christianshavnerens læsere. Fortvivl ikke, der er tænkt over, at selv ikke super-bagere kan være med. "Jeg er vokset op med Karoline-køkkenopskrifter", fortæller hun. "Jeg synes, kager skal være relativt nemme at lave. Og op mod jul har vi alle travlt. Så det skal være til at overkomme." Udgangspunktet er Drømmekagen. Men lavet om og opgraderet til Julekagen. Kaldet "Christianshavnerdrømmen". Prøv selv. Den smager skønt. Og alle skulle kunne være med. Uden at kunne glasere og temperere og hvad man nu ellers skal mestre, når det drejer sig om Bagedyst. Her dyster du ikke. Det skal bare være til glæde. Som du kan dele med dine nærmeste. Og måske følger du Wissams eksempel og giver oven i købet naboen et lille stykke. Hvem ved? Glæde må godt deles. Ikke mindst i den mørke juletid. ebb

Opskrift på Wissam "Christianshavnerdrøm" af en julekage.

Appelsinmarmelade:
200 gr rørsukker
250 gr appelsin (afvejet uden skal)
½ vaniljestang
1 dl vand
(p.g.r. af appelsinernes naturlige pektin skal der ikke tilsættes geleringsmiddel)

Fremgangsmåde:
Vaniljestangen halveres, kornene skræbes ud med en lille kniv og fordeles i 1 tsk. rørsukker.
Appelsinskal skæres fra og kødet skæres ud i tern. Fjern også kerner.

Ingredienser og den tomme vaniljestang koges op ved middelvarme under låg, til massen er tyk og vandet fordampnet (ca. 20 minutter). Husk at røre rundt en gang imellem.
Afkøles derefter hurtigst ved at fordele marmeladen på en tallerken og sætte i fryseren, mens kagedejen laves.
(Marmeladen kan også købes færdig, hvis det er for omstændigt □)

Chokoladekagen:
50 gr fløde
20 gr blomsterhonning (gerne lokal)
80 gr. mørk chokolade (en god en af slagsen - det kan smages)
20 gr kakao (personligt elsker jeg Valrohnas)
50 gr blødt smør
2 æg
100 gr rørsukker
50 gr appelsinmarmelade
50 gr marcipan

1 tsk. bagepulver
100 gr. hvedemel
Fremgangsmåde:
Kom fløde og honning i en gryde og varm det op. Tag fløden af varmen og tilsæt chokolade og kakao. Massen skal være ensartet. Smørret skæres i tern og piskes i chokolademassen.
Pisk æg og sukker til en æggesnaps. Vend æggesnapsen i chokolademassen.
Riv marcipanen direkte i skålen og kom også den afkølede appelsinmarmelade deri. Rør det forsigtigt sammen. Bland bagepulver og mel og sigt det i dejen. Vend forsigtigt dejen sammen igen. Kom dejen i en springform, 20 cm i diameter. For formen med bagepapir. Bag ved 175 grader i ca. 30 minutter. Bruger du en større eller mindre form, skal bagetiden justeres derefter. Der må gerne sidde en smule kagedej på

gafflen, når du er i tvivl om den er færdig. Kagen skal efterbages i 6 minutter med topping.
Imens laves toppingen.
Topping:
100 gr fløde
55 gr brun farin eller almindeligt sukker
25 gr honning
50 gr smør
100 gr tørrede abrikoser
100 gr mandelflager
½ tsk kanel
Fremgangsmåde:
Alle ingredienser (undtagen mandler og abrikoser) skal varmes op til kogepunktet i ca. 10 minutter. Hak mandler og abrikoser og kog yderligere i 4 minutter. Tag gryden af varmen. Når kagen er færdigbagt, kommes topping oven på og bages yderligere i 6 minutter ved 200 grader.
God jul!
Wissam.

"Christianshavnerdrømmen" Til både jul, fest og hverdag

Sne får vi måske ikke meget af. Men så er der heldigvis andre naturfænomener, der kan muntre op. ebb

George Stage er tilbage på plads. ebb

På Fritidsinstitutionen ved Christianshavns skole

På Fritidsinstitutionen ved Christianshavns skole har der siden sommerferien været fokus på miljøet. De vil være en forgangsinstitution i kommunen ift. affaldssortering, genanvendelse og passe på miljøet. De har med hjælp fra kommunens afdeling for bæredygtig udvikling fået lært alle børn på institutionen at affaldssortere. Det foregik igennem leg og læring med en masse sjove aktiviteter, som underviserne fra Bæredygtig udvikling stod for. I institutionen er der nu en skraldepatrulje, der går affaldsspendene efter og sikre at vi ikke fejlsorterer, hvilket har givet børnene stort ejerskab for sorteringen. I forlængelse af det forløb blev institutionen tilbudt at være med i et projekt støttet af midler fra kommunen,

hvor børnene i samarbejde med en tømrer har bygget et byttemøbel. Børnene har været på Sydhavnens genbrugsstation og fundet materialerne som de efterfølgende har bygget møblet af. Det er meningen at børn og forældre kan aflevere ting de ikke længere har brug for som kan være til glæde for andre. På den måde vil de bidrage til at de over 300 børn og deres familier kan genanvende i stedet for at købe nyt. Byttemøblet blev præsenteret i Børnebyen på black friday d. 27. november med en happening som de kaldte green friday. Institutionen vil gerne række ud til alle andre lokale foreninger og organisationer der vil fremme børns forståelse for en bæredygtig fremtid.
Magnus Wilk

Børnenes Byggeskole på Papirøen

I den gamle Kedelsmedje på Papirøen – den eneste bevarede bygning – driver BIBIANA Danmark byggeskole med det formål at sikre børns stemme i det helt nye kvarter, der planlægges her med beboelse, butikker, svømmehal, og madmarked. I forløbet stifter eleverne bekendtskab med byggeriets mange facetter fra byplanlægning til færdigt byggeri og de ender med at ideudvikle og visualisere deres egen vision for Papirøen.

På Børnenes byggeskole bliver børnene klædt på til at tage stilling til byens rummelige værdier ved

hjælp af vores store samling af illustrationskunst fra børnebøger, der har arkitektur og byggeri som tema. Børnene fortæller videre på historierne og laver deres egen 'byggehistorie', når de tegner i tre dimensioner og indretter svømmehallen i De tre Bukkebruse i Badeland eller visualiserer Palle alene i verden i den store, mennesketomme model, vi har af Papirøen. I Byggeskolen leger vi læringen ind og fabulerer og fantasere os frem, når børnene skal give deres eget bud på byplanlægning i Københavns nyeste kvarter.

Forløbet har bæredygtighed som overlæg og inddrager FN's Verdensmål.

Projektet varer tre år og er for alle skoleklasser.

Foto: Asbjørn Kaagsaard

Cibi e Vini

Torvegade 28 tlf./fax: 3257 7798

Intime julekoncerter

Intime julekoncerter med Graabrødre Kammerkor (kvintet) i Sofiebadet søndag den 13. december kl. 14 og 15:30

Graabrødre Kammerkors traditionsrige julekoncert i Sofiebadet bliver en realitet igen i år, trods restriktioner. Alle de skønneste klassiske julesange fremført

af Graabrødre Kammerkor, der i år kommer som en kvintet (5 sangere) og leverer en intim oplevelse af smukke stemmer i Sofiebadets særdeles stemnings-

fulde rum. Der er 15 pladser pr. koncert, så man rådes til at være hurtig. Entréen på 150 kr. dækker et glas gløgg og et dejligt fodbad.

Illustration: Marie Priem

Christianshavns Kanal

RADIO BLUES TIME

- Hver mandag 18:00 - 19:30

Lyt med på FM 98,9 mhz / 98,8 hybrid eller online: ch-radio.dk/netradio

JANUAR 2021

Mandag 11.1: **PANILDS PLADEPARADE**

Året der gik.
v/Troels Panild

Mandag 18.1: **LUNDS BLUESLANDSKAB**

v/sanger/guitarist Morten Lund

Mandag 25.1: **CHRISTIAN BUNDGAARDS NEW ORLEANS CLUB**

v/Christian Bundgaard

BYGGETEKNISK RÅDGIVNING

til jeres renoveringsprojekt

Bang & Beenfeldt A/S er Christianshavns lokale rådgivende ingeniørfirma med mere end 45 års erfaring. Vi har specialiseret os inden for renovering af andelsbolig- og ejerforeninger, men vi hjælper også med mindre privatprojekter.

Går I med bygge- eller renoveringstanker, så kontakt os i dag og hør om jeres muligheder for at få en uvildig rådgiver med på sidelinjen.

Bang & Beenfeldt A/S
info@bangbeen.dk
Tlf. 32 57 82 50

Langebrogade 6B, 4.
1411 København K
www.bangbeen.dk

Sømandsstiftelsen Bombebøssen 200 år

Stiftelsen har i over 200 år sørget for at søfolk har fundet et tilflugtssted med husly, forplejning og omsorg. I Stiftelsens ejendom i Dronningensgade bor der i dag 16 enelige søfolk og otte ægtepar samt inspektørparret.

I forordet til bogen svares der på spørgsmålet om der i dagens velfærdssamfund er brug for Bombebøssen: Det er der, så længe danske søfolk sejler på de store have. I Bombebøssens kan danske søfolk finde et hjem i Danmark efter mange år til søs. Et hjem, hvor historier kan deles og hvor ligesindede kan mødes og trives med rod i fælles livserfaring.

Bogen fortæller om Stiftelsens grundlægger Peter

Norden Sølling. Om hans uddannelse til søofficer og Kinafarter i slutningen af 1700-tallet. Om hans arbejde med at forbedre lodsskibene i Norge, samt opgaver under englandskrigen i 1801 og 1807. Ved mønstringen af søfolk oplevede han stor armod og fattigdom blandt søfolk, hvilket fik ham til at udtænke en indsamlingsmodel med en desarmert bombe. Midlerne herfra blev brugt til at skaffe husly og mad til de fattigste, syge og ældste søfolk.

Anden del fortæller om de forskellige huse, hvor stiftelsen holdt til fra Wilders Plads til Dronningensgade. Om indsamlingsarbejder og om hverdagslivet og fest

gennem 200 år. Sidste del bringer bl.a. hyldestidte til Bombebøssen og Sølling af både Adam Oehlenschläger og Jens Baggesen.

Asbjørn Kaasgaard Morten Tinning: Sømandsstiftelsen Bombebøssen 1819-2019. 160 sider – rigtig flot boghåndværk og rigt illustreret. Bogen koster 150 kr. hvoraf 100 kr. går til Sømandsstiftelsen. Bogen kan købes hos M/S Museet for Søfart, Helsingør og hos Christianshavns Lokalhistoriske Forening, Vagthuset, Torvegade 75.

Se også Morten Tinnings videoforedrag på <https://christianshavnskvarter.dk/2020/10/bombeboessen/>

OG DET VAR PRINSESSEGADE

Og det var Prinsessegade hvor alle var proletarer og Christian den sidste og længste kom ridende strunk og høj og prøvede på at lade som om der blev blæst fanfarer når vi råbte: "Lortekonge" og skræmte det gamle øg.

Og huset hvor farmor boede var gennemkrydset af gange og stank af forpulede katte og pis og Kentuckyskrå. Der sad hun ved sin kommode som var hun en livstidsfange og snakkede ondt om mange og kærligt om nogle få.

Og sporvognen skreg fortørnet ved Bodenoffs Plads og kørte på togt i Alladinkvarteret hvor ikke én turban sås, og stangen sprang af ved hjørnet hvor slagterens hund forførte en anden slags hund så grundigt at intet ku misforstås.

Og farmor kom frem i porten og skuttede sig bag sjalet og tømte sit blik for den harme som hunde og børn gav glød mens sommerens fjerne torden gav genlyd bag hospitalet hvor skrantende blå matros blev frelst fra den visse død.

Og sporvognen kom tilbage og fræsede luften skinger og branderter gik i pendulfart fra "Høvlen" til "2' Kreds" og over Vor Frelsers tage stak tårnet sin pegefing direkte op foran skolen og lærernes sure fjæs.

Halfdan Rasmussen
(foreslået af Lisbet Stevens Senderovitz)

tandlægerne

CHRISTIANSHAVN

LONE LANGE | JENS THIEL
DRONNINGENSGADE 48, 1.SAL
1420 KØBENHAVN K

KONTAKT@LONELANGE.DK | KONTAKT@JENSTAND.DK
TELEFON 3257 0019 | WWW.GLADSMIL.DK

RABES HAVE

Tlf.: 3257 3417

Åbent
Onsdag-Søndag 11-20
Køkken 12-16

En rejse for øret og øjet - Ytterlandet møder Martin Klapper

Du hører musik der improviseres parallelt med at du ser to 8 mm film der projekteres synkront på et lærred. Ytterlandet er en trio der opererer i forlængelsen af den internationale tradition af improviseret musik. Lyde der frembringes på konventionelle og ukonventionelle måder gestaltes musikalsk gennem musikernes fantasi og erfaring. Der bliver brugt kagedåser og termo-låg i saxen, trommesættet udvides med alle mulige dimser, guitaren finder nye klange med hjælp af hårbørste og effektpedaler. Martin Klapper er en visuel kunstner der arbejder med 8 mm low-fi film. De udgør et slags collage, pludselige sammenklip af disparat karakter, med et flow der minder om improviseret musik. Celluloiden er tit bearbejdet rent fysisk med skrabbende objekter og

farver. Projektering improviseres gennem temposkift og overlappning. Du træder ind i et obskurt univers, tider og miljøer passerer med en svindlende fart. Musik og film kan opleves som en enhed, som kommentarer til hinanden eller som totalt uafhængige.

Trioen Ytterlandet bevæger sig i grænselandet hvor lyde bliver til musik og musik bliver til reminiscenser af liv, hvor improvisation bliver til struktur og struktur bliver til åbne spørgsmål, hvor alvor og leg mødes, hvor eventyret kan udspilles i dit eget øre. Ytterlandet består af tre distinkte og kreative stemmer på den danske avantgarde scene: Sture Ericson - alt- og tenor sax, klarinetter, Henrik Olsson - el. guitar og Håkon Berre - trommer, perkussion. Sture Ericson

(SE) spiller på et stort udvalg af blæseinstrumenter, og er en etableret herre på det europæiske improv-kort hvor han har spillet med bl.a. Derek Bailey, Axel Dörner, Phil Minton, Roger Turner og Fred Lonberg-Holm. Sture er p.t. aktiv med sit eget orkester The Electrics, og medlem af det Københavnske kollektiv ILK. Guitaristen Henrik Olsson (SE) er aktiv på Københavns blomstrende, eksperimenterende musikscene, og har med sit personlige og nytænkende spil gjort sig bemærket i bl.a. The Hum, EHM, og hans eget Penumbra Ensemble. Henrik er en del af Barefoot Records-kollektivet. Håkon Berre (NO) er oprindeligt fra Norge, men har haft base på Amager i København i de sidste 10 år. Hans opfindsomme og energiske trommespil har bragt ham

til klubber og festivaler over hele verden, i samarbejde med kunstnere som Peter Brötzmann, Phil Minton, Axel Dörner, Liudas Mockunas og Peter Friis-Nielsen. Håkon er til daglig aktiv med en række orkestre, og er en af grundlæggerne af Barefoot Records-kollektivet.

Martin Klapper, født 1963 i Prag, Tjekkioslovakiet er komponist, musiker, film-skaber og billedkunstner. Klapper arbejder mest med collage, assemblage og blandede medier (eksperimenter med mindre konventionelle materialer som voks, skumgummi, plast, mineraler o.l.) samt struktur- og materiale-film. Siden 1981 har han været aktiv inden for eksperimentel musik og multimediale forestillinger og aktioner med udstrakt brug af legetøjsinstrumenter, lokkekald, om-

bygget brugselektronik, køkkenudstyr, grammofoner, kassette- båndoptagere og specialbyggede egne instrumenter som er forsynet med kontaktmikrofoner. Klapper er kunstnerisk leder af Det Europæiske Improvisationsorkester og kurator for den eksperimentelle klub "KLUB

ARGOT" i København. Tid: Lørdag 5. december kl. 16:00 Sted: Christianshavns Beboerhus Dronningensgade 34 1420 Copenhagen K Entré: Kr. 50,- Arrangementet er støttet af Københavns Kommune.

Christianshavns Kanal

RADIO BLUES TIME

- Hver mandag 18:00 - 19:30

Lyt med på FM 98,9 mhz / 98,8 hybrid eller online: ch-radio.dk/netradio

DECEMBER 2020

Mandag 7.12: "DIPPED IN THE WATER"

Dr. Jive meets the gospel music.
v/Dr. Jive

Mandag 14.12: "MERRY CHRISTMAS BABY"

Vi holder julestue og er tilbage 11.1. 2021.

Radio Blues Time ønsker alle en glædelig jul og et godt nytår.

- keep the blues flame alive!

THIRION

— CHARCUTERIE & VINS —

BELGISKE SPECIALITETER

CHARCUTERIE
OST, ØL, CHOKOLADE

FROKOST TAKE AWAY

Prinsessegade 50
Tlf: 30 50 42 31
www.thirion.dk

MOTORSHOP

AMAGERS ÆLDSTE VÆRKSTED

SERVICEVÆRKSTED

MALERVÆRKSTED • AIRCON SERVICE

SKADECENTER

OLIESKIFT • SPORING • BREMSER

KLARGØRING TIL SYN • M.M.

VERMLANDSGADE 53, 2300 KØBENHAVN
KONTAKT OS PÅ 52 820 820

**BEGRAVELSESFORRETNINGEN
ISLANDS BRYGGE
DØGNVAGT 32 95 75 75**

*En smuk og værdig afsked
Aftale træffes gerne i Deres hjem*

Leifsgade 6 - 2300 København S
www.info-bedemand.dk
Email: bedemand@info-bedemand.dk

Allan Nielsen

**DIT LOKALE
BYGGEMARKED**

Fabriksområdet 56
Christiania
Telefon 32 54 79 24
Åbningstider:
man 12-18,
tir-fre 9-18, lør 10-18,
søn 11-18

CHRISTIANIA BILFRI BY
Følg os på Facebook & Instagram

GLARMESTER

G. Madsen & Sønner A/S
Dronningensgade 55
Tlf. 32576080

Mand.-fred. 8-16.30

Filial:

Kongevejen 11
Tlf. 32 53 61 60

Mand.-fred. 10-16.30
Lørdag 10-13.00

Biltlf: 40 13 76 96 & 40 13 78 17

**BUTIKSRUDER PÅ LAGER
SKIFTERAMMER HAVES I ALLE MÅL**

**Alt i glarmesterarbejde
FORLANG TILBUD**

Termoruder
Reparationer
Forsatsruder
Tilskæring af glas
Indramning
Spejle
Opspænding af
plakater
Ventilatorer
Aluminiumsfacader
Hærdet glas døre
Skaf for Godkenat

Hæle Baren

CHRISTIANSHAVN

Skøreparationer - Læder arbejde - Nøgle kopiering - Graving - Alt i skøpleje
Strandgade 38 kid 1401 Kbh K.
Tlf: 53631379 Email: haelebarenchristianshavn@gmail.com
Find os på www.haelebaren.dk eller Facebook Hælebaren Christianshavn

Stærkodder

Mand.-Torsd.
8:00-01:00
Fred.-Sønd.
8:00-02:00

Lige rundt hjørnet

**HVER MANDAG
OG TORSDAG**

**-15% på
Urtekræm
& Biogan**

**SuperBrugsen Christianshavns Torv -
hele Havnens lokale supermarked**